Nr. 69

V L A A M S P A R L E M E N T

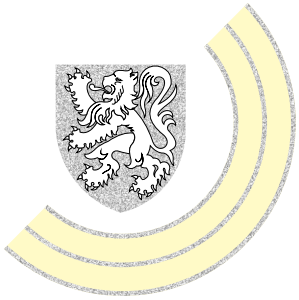

Zitting 2002-2003

8 juli 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

DECREET TOERISME VOOR ALLEN

DECREET INSTEMMING MET HET EUROPEES LANDSCHAPSVERDRAG

DECREET PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING

DECREET INSTEMMING MET DE INVESTERINGSOVEREENKOMST TUSSEN DE BLEU EN LIBANON

DECREET INSTEMMING MET DE INVESTERINGSOVEREENKOMSTEN TUSSEN DE BLEU EN JEMEN, KOEWEIT EN SAUDI-ARABIË

DECREET WIJZIGING VAN DE DECRETEN RADIO EN TELEVISIE

RESOLUTIE SLACHTOFFERS VAN PARTNER-GERELATEERD/INTRAFAMILIAAL THUISGEWELD

VERZOEKSCHRIFT OMGAAN MET ADHD

VERZOEKSCHRIFTEN SLUITING EN RECONVERSIE VAN DE ANTWERPSE LUCHTHAVEN

VERZOEKSCHRIFT KOPPELING VAN DE FINANCIERING VAN ONDERWIJSINSTELLINGEN AAN DE SLAAGCIJFERS

VERZOEKSCHRIFT ZORGVERZEKERING

VERZOEKSCHRIFT REGLEMENTERING VAN DE MODELLUCHTVAART

RESOLUTIE HYGIËNE IN SCHOOLKEUKENS EN KWALITEIT VAN SCHOOLMAALTIJDEN

Inhoud

Nr. 69 **Dinsdag 8 juli 2003**
Middagvergadering

Berichten van verhindering 1

Ontwerp van decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen"
– 1461 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 5
Algemene bespreking 1
Sprekers : de heer Jan Laurys, verslaggever, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Didier Ramoudt en Mathieu Boutsen en mevrouw Veerle Declerq en minister Renaat Landuyt
Artikelsgewijze bespreking 8
Spreker : mevrouw Trees Merckx-Van Goey

Ontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000
– 1671 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 14
Artikelsgewijze bespreking 14

Ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking
– 1722 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 14
Sprekers : de heren Frans De Cock, verslaggever en Eric Van Rompuy
Artikelsgewijze bespreking 15

Ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999
– 1738 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 20
Artikelsgewijze bespreking 20

Ontwerp van decreet houdende instemming met :
1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;
2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;
3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001
– 1739 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 20
Spreker : de heer Patrick Hostekint
Artikelsgewijze bespreking 21

Voorstel van decreet van de heer Carl Decaluwe c.s. houdende het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie
– 52 (1999) – Nrs. 1 tot 4
Algemene bespreking 22
Sprekers : de heren Carl Decaluwe, Dany Vandenbossche, Frans De Cock en mevrouw Mieke Van Hecke en minister Marino Keulen
Artikelsgewijze bespreking 27.

Voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers en mevrouw Trees Merckx-Van Goey betreffende de opvang en huisvesting van personen die het slachtoffer zijn van partner-gerelateerd/intrafamiliaal thuisgeweld
– 1535 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2
Bespreking 31
Spreker : mevrouw Trees Merckx-Van Goey

Verzoekschrift over het omgaan met ADHD
– 1694 (2002-2003) – Nr. 1
Verslag 33

Verzoekschriften over de sluiting en de reconversie van de Antwerpse luchthaven
– 1762 (2002-2003) – Nr. 1
Verslag 33

Verzoekschrift over een koppeling van de financiering van onderwijsinstellingen aan de slaagcijfers
– 1771 (2002-2003) – Nr. 1
Verslag 33

Verzoekschrift over de zorgverzekering
– 1772 (2002-2003) – Nr. 1
Verslag 34

Verzoekschrift over de reglementering van de modelluchtvaart
– 1776 (2002-2003) – Nr. 1
Verslag 34

Voorstel van resolutie van de heren André Moreau, Gilbert Vanleenhove, André Van Nieuwkerke, Frans Ramon, Dirk De Cock en Kris Van Dijck betreffende de hygiëne in schoolkeukens en de kwaliteit van schoolmaaltijden
– 1630 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2
Bespreking 34
Spreker : de heer Karlos Callens, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden 35

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.17 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht, Jaak Gabriels, Julien Librecht, Jacky Maes, Chris Vandenbroeke, Christian Van Eyken : gezondheidsredenen.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" – 1461 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Declercq, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Laurys, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jan Laurys, verslaggever *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het is een zinvol en lovenswaardig initiatief om mensen die vandaag omwille van hun financiële mogelijkheden niet met vakantie kunnen gaan, toch de kans te geven om even uit hun dagelijkse sleur te treden. Het recht op vrije tijd is immers ingeschreven in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het sociaal toerisme zoals dat tot op vandaag geëvolueerd is, bereikt – niettegenstaande grote inspanningen – niet meer diegenen die omwille van hun economische of gezondheidssituatie niet met vakantie kunnen gaan. Voor de overheid is op dat vlak dan ook een belangrijke taak weggelegd.

Dit dossier kende in dit parlement een voorgeschiedenis. Op 30 mei 2001 werd reeds een gedachtewisseling over het sociaal toerisme gehouden met verschillende partners uit de sector. De commissieleden kregen er de bevestiging dat de twintig jaar oude wetgeving aan herziening toe was. Het ontwerp van decreet dat reeds op 20 november van vorig jaar door de Vlaamse regering werd ingediend bij het Vlaams Parlement, wil invulling geven aan deze bekommernis. Het vertaalt de strategische lijnen die in de beleidsnota Toerisme worden uitgezet op het vlak van sociaal toerisme.

Het ontwerp heeft de verdienste om aan de hand van een grondig en diep onderzoek, een omgeving te willen schetsen waarbinnen het nieuwe sociaal toerisme kan evolueren. De resultaten van dat onderzoek werden gebundeld in een brochure die op een heldere wijze de bakens uitzet omtrent een vernieuwd en een vernieuwend 'Toerisme voor Allen'-beleid. Dit ontwerp heeft een aantal krachtlijnen. Ten eerste is er de ondersteuning aan de vakantiebeleving voor specifieke doelgroepen in onze samenleving, met name vakantie voor personen die in armoede leven, vakantie voor personen met een handicap, vakantie voor kinderen en jongeren en vakantie voor gezinnen en senioren. Ten tweede beoogt het de ondersteuning van organisaties en steunpunten die de vakantiebeleving voor voormelde doelgroepen mogelijk maken. Ten derde betreft het de erkenning en bescherming van de erkende aanbieders van 'Toerisme voor Allen'-verblijven. Ten vierde is er het vastleggen van kwaliteitsnormen waaraan de verblijven moeten voldoen. Ten vijfde is er dan nog de subsidiëring van erkende verblijven.

Omwille van het advies van de Vlaamse Raad voor Toerisme enerzijds en de SERV anderzijds achtte de commissie het raadzaam om een hoorzitting te organiseren over het ontwerp. Eens te meer is het nut van dergelijke hoorzittingen overduidelijk gebleken. Op 4 en 6 februari hoorde de commissie verschillende betrokkenen : zowel vertegenwoordigers uit de diverse doelgroepen die door dit ontwerp worden aangesproken, als uitbaters van vakantiecentra. Ook aan de commerciële sector werd de kans geboden om zijn visie en opmerkingen over het ontwerp te verduidelijken.

Vooral vanuit de jeugdsector werden opmerkingen en bedenkingen geformuleerd over het vergunningenbeleid zoals dat in het oorspronkelijke ontwerp

Laurys

was opgenomen. De sector vreesde dat het behoud van de huidige overnachtingcapaciteit niet kon worden gegarandeerd. Het ontwerp zou bovendien niet stroken met de afspraken uit het gemeenschappelijk charter 'jeugdwerk-jeugdtoerisme'.

Ook de kinderrechtencommissaris die op eigen initiatief een advies uitbracht over dit ontwerp, zag de belangen van het kind en de jongere niet volledig vertaald. De kinderrechtencommissaris vroeg ook om het opmaken van een kindeffectenrapport ernstig te nemen.

Dat de hoorzitting haar nut heeft bewezen, getuigen de 31 amendementen die de Vlaamse regering indiende op haar eigen ontwerp. Deze amendementen komen in grote mate tegemoet aan de bekommernissen die tijdens de hoorzitting werden geformuleerd. Het vergunningenbeleid werd omgezet in een erkenningenbeleid. Dergelijk beleid speelt veel beter in op de dynamiek en op de ontwikkelingen in de sector en is minder restrictief dan een vergunningenbeleid.

Tijdens de bespreking van het ontwerp en de amendementen in de commissie, betuigden de verschillende partijen hun steun aan het ontwerp. Voor de CD&V-fractie bleven een aantal pijnpunten met betrekking tot het jeugdtoerisme bestaan. Minister Van Grembergen bereidde een ontwerp van decreet over de erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen en jeugdkampeercentra voor. CD&V vraagt dan ook waakzaamheid van de Vlaamse regering om het ontwerp van minister Van Grembergen af te stemmen op het voorliggende ontwerp.

Tijdens de commissiebespreking wees de CD&V-fractie voortdurend op de juridische onvolmaaktheden en gebrekkige definities in het geamendeerde ontwerp. Uiteindelijk werd het geamendeerde ontwerp goedgekeurd met onthouding van de CD&V-fractie. *(Applaus)*

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wil de verslaggever danken voor zijn uitstekend verslag van de commissievergaderingen en van de hoorzitting. Via deze hoorzitting geven we een stem aan de betrokkenen : de jongeren, de jeugdbewegingen en de jeugdraad. Die laatste had in de pers al gereageerd op dit ontwerp van decreet. Ik kan u allen de lectuur van het verslag aanbevelen als u de teneur van het ontwerp van decreet wilt kennen of als u in uw regio wordt aangesproken over dit onderwerp.

Het ontwerp van decreet heeft de verdienste dat het een kader schept waarin het nieuwe sociale toerisme kan evolueren. Dat sociaal toerisme werd nog steeds geregeld door een KB van 1980 en was toe aan herbronning. Aan het voorliggende ontwerp ging blijkbaar een grondig onderzoek vooraf. Dat werd mede onder impuls van Toerisme Vlaanderen en met grote betrokkenheid van de sector uitgevoerd.

Hoewel de sector van het begin af aan betrokken was bij de totstandkoming van dit ontwerp van decreet, stelt mijn fractie zich de vraag of de Vlaamse regering in het algemeen en de bevoegde minister in het bijzonder wel aandachtig geluisterd hebben en de juiste conclusies hebben getrokken uit het onderzoek. Toen de genodigden op de hoorzitting hun verzuchtingen en opmerkingen kenbaar maakten, kon CD&V niet anders dan besluiten dat het ontwerp van decreet op tal van punten kritiek te slikken kreeg. Vooral de jeugdsector maakte bijzonder kritische opmerkingen op de ingediende tekst.

Minister Landuyt en gewezen minister van Jeugd Anciaux sloten destijds een charter af over de verhouding tussen het jeugdwerk en het jeugdtoerisme. De belangrijkste punten daarvan waren enerzijds het streven naar basiskwaliteit op het vlak van brandveiligheid en hygiëne, en het behoud van de bestaande overnachtingscapaciteit anderzijds. De jongeren stelden ons inziens terecht dat het ontwerp niet strookte met die afspraak. Immers, door het invoeren van een vergunningensysteem voor de uitbating van jeugdverblijven dreigde heel specifiek voor hen het aanbod te verschralen. Met andere woorden : een van de prioriteiten van het charter werd geschonden.

Naar aanleiding van de hoorzitting diende de regering zelf niet minder dan 31 amendementen in op een ontwerp van amper 20 artikelen. Meteen werd het nut van een hoorzitting nogmaals ten overvloede bewezen. CD&V beoordeelt de amendementen positief. Tijdens de algemene bespreking van het ontwerp in de commissie hebben we dat ook uitdrukkelijk gesteld. Het vergunningensysteem werd omgebogen tot een erkenningenstelsel. Mijnheer de minister, we vragen ons af of die zaak niet reeds in de oorspronkelijke tekst had kunnen worden opgenomen. We zijn wel verheugd dat door de amendementen een erkenningenstelsel wordt voorgesteld.

Merckx-Van Goey

Tijdens de bespreking hebben we gewezen op tal van juridische onvolkomenheden en gebrekkige definities. Mijnheer de minister, dankzij het debat in de commissie en de toelichting die u hebt gegeven, beschikken we over een betere tekst en beter instrument. Maar zelfs na de goedkeuring van het ontwerp in de commissie, blijven er twee hiaten. In artikel 19 wordt de wet op reisbureaus, die uit 18 artikels bestaat, aangevuld met een artikel 20. Dat is een kleine onvolkomenheid.

Een ander probleem is paragraaf 2 van artikel 8, waarin wordt gesproken over de subsidiëring. Daarin staat dat degene die een toelage krijgt, de doelstelling waarvoor hij de subsidie krijgt gedurende een bepaalde tijd in stand moet houden. Zo bedraagt de periode 15 jaar voor een subsidie van meer dan 50.000 euro. Voor werkzaamheden van minder dan 50.000 euro is dat 5 jaar. Wat gebeurt er dan als het gaat om werkzaamheden van meer dan 50.000 euro, maar waarvoor de subsidie lager is dan dat bedrag ?

Mijnheer de minister, in de oorspronkelijke tekst die u had voorgelegd aan de Raad van State was die opdeling niet opgenomen. Toen werd er in één periode voorzien. Het is dus belangrijk te weten of het de hoogte van het subsidiebedrag dan wel van de werkzaamheden is die in rekening wordt genomen. Het gaat hierbij niet om een kleine discussie, want verschillende voorzieningen voor sociaal toerisme zijn in het recent verleden gestopt. De tekst kan wat dat betreft via een amendement worden aangepast. We zullen onze steun daaraan verlenen, want het gaat om de rechtszekerheid.

Mijn fractie zal zich vooralsnog onthouden bij de stemming over dit ontwerp. We kunnen ons wel vinden in het kader dat wordt aangereikt voor toerisme en de filosofie van het ontwerp, maar we willen een signaal blijven geven dat de inspanningen ten aanzien van de sector op het vlak van de tegemoetkoming – met name de subsidiëring van 40 percent voor de infrastructuurwerken bij vooral de jeugdsector – te klein blijft. Daarnaast zijn er juridische mankementen in het ontwerp. De financiële onzekerheid van het ontwerp baart ons zorgen.

Mijnheer de minister, u hebt ons tijdens de bespreking in de commissie een tabel bezorgd die ook werd toegevoegd aan het verslag. Die cijfers geven ons wel een indicatie.

Door onze onthouding geven wij het signaal dat wij het een minimale tussenkomst vinden en onze verantwoordelijkheid zullen opnemen bij de bespreking van de begroting van 2004. Wat 2003 betreft, zijn naar aanleiding van de budgetcontroles sommige bedragen ingekort. Het blijft belangrijk dat voor 2004 de implementatie van de talloze doelstellingen, die in het ontwerp van decreet werden opgenomen, effectief wordt gerealiseerd. Dat zijn de redenen voor onze onthouding.

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft woord.

De heer Didier Ramoudt *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het ontwerp van decreet toerisme Vlaanderen betekent een trendbreuk met het sociale toerisme, dat in de jaren ’60 en ’70 werd geconcipieerd. Het sociale toerisme van toen is vandaag totaal voorbijgestreefd. Ondanks het ruime aanbod van sociale centra, kunnen bepaalde groepen in onze samenleving helemaal niet met vakantie gaan. Een nonparticipatie van 30 percent is een zeer hoog cijfer. Het toerismebeleid moest komaf maken met de misbruiken door de belangenorganisaties en het uitbaten van de centra voor sociaal toerisme met duidelijke commerciële doeleinden. Het is evident dat het geen gemakkelijke klus is geweest.

Al in 1997 werd door de vorige regering een werkgroep opgericht, die een advies moest formuleren over de herpositionering van het sociale jeugd- en volwassenentoerisme. Pas tijdens deze legislatuur werd een duidelijke analyse gemaakt van de vraag en het aanbod. De doorbraak voor een nieuw beleid wordt in het voorliggend decreet gegeven. De uitdaging ligt bij de doelgroepenbenadering. Het toerisme wordt opengetrokken, weg van de zuilgebonden instellingen. Kwetsbare doelgroepen wordt de mogelijkheid geboden om op vakantie te gaan, via een rechtstreekse ondersteuning van de doelgroepen. Zoals in de toelichting staat geschreven, bestaat de meest kwetsbare doelgroep in onze maatschappij uit de personen die in armoede leven. Deze mensen moeten de kans krijgen om op vakantie te gaan.

De rechtstreekse benadering van deze doelgroep via erkende opstaporganisaties is positief en heeft haar doelmatigheid de voorbije jaren al bewezen. Op termijn ligt de uitdaging van het decreet er vooral in om deze mensen individueel aan het vakantiegebeuren te laten deelnemen. Wij moeten erop toezien dat de keuzemogelijkheid van bestemming van de mensen wordt gevrijwaard.

Tijdens de bespreking van het ontwerp in de commissie werd ervoor gevreesd dat vooral groepsvakanties zouden worden georganiseerd en deze stig-

Ramoudt

matiserend werken. Hoewel ik ervan overtuigd ben dat men deze mensen in een eerste fase zal moeten leren hoe op vakantie te gaan en begeleiding zeker noodzakelijk is, moeten in een tweede fase vakanties aan individuele personen en gezinnen worden aangeboden. Stigmatisering van de doelgroepen moeten wij absoluut vermijden.

Dat geldt ook voor de doelgroep personen met een handicap. Het is positief dat de toegankelijkheidsvisie voor deze doelgroep wordt opengetrokken naar alle toeristische verblijfsinfrastructuur. Het positieve effect van de rechtstreekse ondersteuning van de doelgroepen en de specifieke werking ervan voor personen met een handicap door bijvoorbeeld de ondersteuning van toegankelijkheidsprojecten, is dat de commerciële sector en de niet-commerciële sector op eenzelfde lijn worden geplaatst. Het inschakelen van de privé-sector in het sociale toerisme wordt door de VLD al jaren verdedigd.

Een eveneens belangrijk aspect van dit decreet is de inhaalbeweging die ten voordele van het jeugdtoerisme wordt gemaakt. Aandacht en substantiële ondersteuning van het jeugdtoerisme zijn absoluut noodzakelijk. Er is nood aan accommodatiemogelijkheden, die aan de basiskwaliteitsnormen van veiligheid en hygiëne voldoen. Bovendien moet de capaciteit op middellange termijn worden uitgebouwd, alsook de diversiteit van de jeugdinfrastructuur. Ook in het kader van het internationaal jeugdtoerisme is een opwaardering en ondersteuning van de infrastructuur nodig. Dit decreet, in combinatie met het voorontwerp van decreet inzake erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen en jeugdkampen, dient deze vooropstellingen te verwezenlijken.

De meest kritische doelgroep zijn de jeugdige toeristen. Ze zijn echt met toerisme bezig en de basis voor het toerisme van de volgende decennia.

In het 'Toerisme voor Allen'-project wordt jammer genoeg geen aandacht besteed aan het dagtoerisme. Zowel in het projectplan als in de memorie van toelichting bij het voorliggend ontwerp van decreet, wordt het dagtoerisme beschouwd als pijler van het sociaal toerisme. Er wordt weinig aanzet gegeven tot uitbouw van het dagtoerisme.

Dit ontwerp van decreet is een trendbreuk door de rechtstreekse ondersteuning van de doelgroepen. De autonome en dynamische aanpak van het 'Toerisme voor Allen'-project is gebaseerd op een rechtstreekse erkenning en ondersteuning van de verblijven 'Toerisme voor Allen' en de rechtstreekse ondersteuning, door de ondersteuningspunten, van het management van deze verblijven. De rechtstreekse erkenning van elke exploitatievorm van verblijven 'Toerisme voor Allen' heft het spanningsveld op tussen commercieel en sociaal toerisme.

Afsluitend kom ik bij de middelen voor de implementatie van dit decreet. Tijdens de hoorzitting en de bespreking werden hierover meerdere vragen gesteld. De minister is er blijkbaar van overtuigd dat de budgetten verhoogd zullen worden en dat de beschikbare middelen – op het moment dat het decreet operationeel is – een budgettaire verworvenheid zullen zijn. Eén ding is me duidelijk : de budgettaire middelen zijn van groot belang om dit decreet in de praktijk te kunnen realiseren.

De VLD zal met veel genoegen dit lang verwachte decreet goedkeuren. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, tijdens de hoorzittingen over dit ontwerp hoorde ik de vraag stellen wie er nu kritiek zou kunnen hebben op dergelijk nobel ideaal. Mijn antwoord is klaar en duidelijk : niemand. Toerisme is bedoeld voor iedereen : jong of oud, arm of rijk, gezond of ziek. Het grote probleem is het in de praktijk brengen van dit nobele ideaal.

Als inleiding wil ik met veel nostalgie terugblikken op hoe het vroeger was. Niet door omzendbrieven, decreten of goedogende brochures werd ik met sociaal toerisme geconfronteerd.

In de kleuterklas maakten we lentewandelingen en kwamen we in contact met bloesem en andere seizoensgebonden verschijnselen. We deden ontdekkingen die we ons intra muros niet konden indenken. Voor ons was dit een vorm van toerisme. Ik heb er mooie herinneringen aan overgehouden. Dit is het bewijs dat deze activiteiten noodzakelijk en goed gekozen waren.

Vanaf de lagere school gingen we jaarlijks op schoolreis : de dierentuin in Antwerpen, de grotten van Han, de afdamming van de Gileppe of de Leeuw van Waterloo. We keken ernaar uit, spaarden ervoor en beleefden telkens een onvergetelijke dag.

Vanaf het moment dat we ons bij een jeugdbeweging aansloten, gingen we jaarlijks op bivak. De

Boutsen

vrachtwagen met de tenten voorop, de jongeren met de fiets erachter. Soms trokken we naar een boerderij en sliepen in een schuur. Een onvergetelijke week in de mooie natuur : ons wassen in de beek, slapen in de tent of in de schuur, eten rond het – met gesprokkeld hout brandend gehouden – vuur. Iets erger dan een verzwikte voet of eten dat te laat klaar was, heb ik niet meegemaakt.

Ik heb nooit iemand opgemerkt die niet kon meegaan om sociale redenen. Wel ontbrak er al eens iemand die te lui was om te fietsen. Nadien hadden we het allemaal niet meer zo goed in de hand. De reizen werden georganiseerd door de zuilen, dat is : de ziekenkassen. Wie bij de verkeerde ziekenkas was aangesloten, kon wel eens uit de boot vallen. De ziekenkasreizen naar Zwitserland waren bestemd voor de scholieren van het middelbaar onderwijs. We zagen er echter ook de doktersvrouwen met zoon- of dochterlief, terwijl hun echtgenoot met de collega's naar het golfterrein trok. Toen al voelde ik aan dat er wat misliep : het ging om georganiseerde toerismemisdaad, veroorzaakt door de zuilen.

Met dit ontwerp van decreet wil de regering alles reorganiseren. Het beleidsplan van minister Landuyt heeft het over de invoering van Toerisme voor Allen. De concretisering van dit idee neemt de vorm aan van twee groepen van aanbevelingen, die worden verwerkt in een nieuw ontwerp van decreet. Deze groepen zijn vooreerst de ondersteuning van de vakantiebeleving voor specifieke doelgroepen. Dat is de doelgroepenbenadering. De tweede groep bestaat uit maatregelen om een structurele werking van Toerisme voor Allen mogelijk te maken. Dat is de organisatorische benadering. Wat de ondersteuning van de vakantiebeleving voor specifieke doelgroepen betreft, wil de regering voldoende financiële middelen ter beschikking stellen via de organisaties die door het ontwerp van decreet worden erkend.

Om de vakantie voor armen betaalbaar te maken, wil de minister een kader scheppen voor het ondersteunen van de organisaties die zich bekommeren om deze doelgroep. Daartoe bestaat reeds in de schoot van Toerisme Vlaanderen het steunpunt Vakantieparticipatie. Verder wordt gewerkt aan een overlegplatform en een databank met een vakantieaanbod voor nieuwe doelgroepen, ter ondersteuning van de eerder genoemde organisaties en van de individuele gezinnen met een laag inkomen. De minister heeft ook oog voor vakantie voor personen met een handicap, vanuit de totaalvisie 'toegankelijkheid' : aanpassing van de infrastructuur voor personen met een handicap, projectfinanciering van infrastructuurwerken, de oprichting van een infrastructuur-infopunt en de toekenning van een label 'toegankelijkheid'.

De regering wil het jeugdtoerisme bevorderen door voldoende capaciteit, diversiteit en basiskwaliteit van jeugdtoeristische verblijven te waarborgen. Centra voor Sociaal Toerisme konden op basis van het oude KB van 24 december 1980 slechts erkend worden als ze aangesloten zijn bij een koepelorganisatie. Dan pas kregen ze subsidies. Nu wordt een nieuwe, rechtstreekse vergunnings- en ondersteuningsprocedure ingevoerd. Volgens de minister zullen de discriminaties en spanningsvelden tussen het sociaal, het commercieel en het niet-commercieel toerisme verdwijnen dankzij het afleveren van een rechtstreekse vergunning aan elke exploitatievorm die zich voor de Toerisme voor Allen-idee inschrijft. Toerisme voor Allen vervangt dus de benaming Sociaal Toerisme.

Het gaat om een niet-commerciële toerisme- of recreatievorm. Er staan andere doelstellingen centraal dan de louter economische doelstellingen. Hier gaat het om drempelverlagende inspanningen voor allen die worden gehinderd volwaardig vakantie te nemen, via prijsaanpassingen maar ook via een aangepaste dienstverlening. Men beoogt de bevordering van het niet-consumptieve, niet-commerciële toerisme dat is gericht op vrijetijdsbesteding in gezins-, groeps-, of individueel verband en dat het sociale en culturele, naast het fysische en psychische welzijn ten goede komt. Men wil bovendien een sociaal-economische aanvaardbare prijszettingspolitiek stimuleren.

De vroegere koepelorganisaties worden afgeschaft en vervangen door 'ondersteuningspunten' die de denktank zijn voor visievorming, productontwikkeling en marketing. Er wordt dus een structuur voorgesteld van rechtstreekse erkenning van vakantiecentra en een nieuw organisatiemodel van ondersteunende organisaties, dat gericht is op doelgroepen of op het management van de erkende vakantiecentra. Toerisme Vlaanderen krijgt de belangrijke taak dit nieuwe model te implementeren en blijvend te sturen en te begeleiden.

Als objectieve beoordelaar willen we enkele kritische vragen stellen. Hoe zal de regering de personen detecteren die in armoede verkeren ? Ze kan toch geen meldingsplicht invoeren, waarbij armen verplicht worden zich te melden. Dit kan alleen maar tot gevolg hebben dat de armen terechtkomen in een neerwaartse spiraal en zich nog verder

Boutsen

van de welstand verwijderd voelen. Weet goed : de echte armen zullen zich niet melden, uit eerlijke schaamte. Gaat de minister personen met een handicap opdragen te tonen in welke mate hun handicap een negatieve waarde inhoudt voor hun bestaan ?

Mijnheer de minister, hoe zult u komen tot een aanvaardbare toegankelijkheid van toeristische locaties ? Ik vrees dat u van de sector niet voldoende steun zult krijgen. Wat is de waarde van het label dat aanduidt dat er toegankelijkheid is voor personen met een handicap ? Welke controle zal er worden uitgevoerd, en wat zullen de sancties zijn bij het ontbreken ervan ? Tussen haakjes, mijnheer de minister, ik was het bijna vergeten : hoeveel zal dit ontwerp van decreet kosten ? Hoeveel geld hebt u ter beschikking ? Wanneer zullen de resultaten zichtbaar zijn, en wanneer mogen we het project als beëindigd beschouwen ?

Het is uw bedoeling goedkope logies te zoeken voor gezinnen en senioren. Weet goed : de gezinnen en senioren die de ambitie hebben toeristische activiteiten te ontplooien en niet de middelen hebben om dit op een in hun ogen fatsoenlijke manier te doen, zijn vindingrijk genoeg om terzake prijsvriendelijk aan hun trekken te komen. Zelfs de sector is genoeg aanwezig op deze markt.

Mijnheer de minister, in uw zoektocht naar Toerisme voor Allen moet u toch wel rekening houden met een groep die niet uitkijkt naar vakantie, laten we ze non-vakantieparticipanten noemen. Uit een onderzoek naar de redenen om niet met vakantie te gaan bleek dat er twee hoofdredenen waren. In de eerste plaats ging het om persoonlijke en familiale omstandigheden, wat door 45 percent van de groep van niet-vakantiegangers als reden werd opgegeven. In de tweede plaats ging het om financiële redenen, voor 36 percent. Onder persoonlijke en familiale omstandigheden worden onder meer begrepen : de zwakke gezondheid of een recent sterfgeval in de familie voor 17,5 percent, de hoge leeftijd voor 9 percent, een te jonge leeftijd of nakende geboorte voor 6,8 percent, alleenstaand of eenzaam zijn voor 4,3 percent.

Het moet ook worden gezegd – en de cijfers bewijzen het – dat 17,9 percent van de niet-vakantiegangers absoluut geen behoefte heeft aan vakantie. 16,7 percent beschikt over te weinig vrije tijd, omwille van beroepsomstandigheden of studies. 8,6 percent vult zijn vrije dagen op een andere manier in, onder meer met karweitjes, het werken aan de woning en andere activiteiten. Een kleine groep, die echter wel aanwezig is in de cijfers, gaat niet met vakantie omwille van het onveiligheidsgevoel en de dreiging van het terrorisme.

Mijnheer de minister, deze cijfers tonen aan dat een goede 80 percent van uw doelgroep in feite niet in uw doelgroep thuishoort. De enige manier om een kritische massa te vergaren is ervoor te zorgen dat iedereen aan de slag kan, dat iedereen werk heeft. Ook hier wil ik een uitspraak uit de hoorzitting aanhalen : 'Wie toerisme wil bevorderen, moet in de eerste plaats werken aan de welvaart van de burger'.

Mijnheer de minister, ik voel me als een bruiloftsgast die het pasgehuwde koppel heel veel geluk toewenst, maar zich toch bezorgd afvraagt of dat wel goed zal gaan. Omwille van uw goede bedoelingen en om u alle kansen te gunnen, zullen we dit ontwerp van decreet toch goedkeuren. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, dit ontwerp van decreet verheugt ons, net als de manier waarop het tot stand kwam. Onze speciale waardering gaat vooral uit naar de aandacht voor Toerisme voor Allen. Dan gaat het niet alleen over kansarmen, mensen die in armoede leven, maar ook over de groepen die psychische, sociale of karakteriële begeleiding nodig hebben. Dat is nieuw. We zien dit ontwerp dan ook als een echte kans, ook om mensen te leren te genieten en op reis te gaan, in welke moeilijke periode of situatie ze zich ook bevinden.

Ik zou nog wel even op het belang van de uitvoeringsbesluiten willen wijzen. We zijn zeer benieuwd naar de budgetten die voor de uitvoering van dit beleid zullen worden vrijgemaakt.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt *(Op de tribune) :* Mijnheer de voorzitter, vooreerst zou ik de leden van de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme willen bedanken voor de interessante samenwerking. Tijdens het opstellen van dit ontwerp van decreet hebben we bewezen dat de Vlaamse regering, ondersteund door haar administratie, en het Vlaams Parlement, ondersteund door de mogelijkheid om hoorzittingen te organiseren, op een degelijke manier kunnen samenwerken. Deze samenwerking heeft geleid tot een goede

Landuyt

tekst over en het creëren van een breed draagvlak voor wat we 'Toerisme voor Allen' noemen.

Aangezien het wetgevend proces een continu proces is, wil ik hier nog even de correcte interpretatie van artikel 8 benadrukken. Artikel 8 behandelt de terugvorderingsmogelijkheden ten aanzien van organisaties die hun werkzaamheden voortijdig stopzetten. Indien de subsidie 50.000 euro of meer bedraagt, gaat het om een periode van 15 jaar. Indien de subsidie minder bedraagt, is terugvorderingstermijn korter. Aangezien de tekst van het artikel anders geen zin heeft, is dit de meest logische interpretatie. Mijns inziens sluit deze nieuwe bepaling beter aan bij de realiteit dan de vroegere regeling. Ik geef evenwel toe dat de formulering beter had gekund.

Het voorliggend ontwerp van decreet is de ultieme bekrachtiging van het gewijzigd beleid inzake sociaal toerisme. Het sociaal toerisme is de voorbije jaren onder enorme druk komen te staan. Aangezien de oorspronkelijke doelstelling van het sociaal toerisme, namelijk het aanbieden van vakanties aan de aangesloten leden van de verzuilde organisaties in de sector, grotendeels is bereikt, zijn een aantal van deze organisaties tot een zekere vorm van uitverkoop overgegaan.

Een aantal van deze organisaties zijn tot de vaststelling gekomen dat ze hun sociale doelstellingen op een andere manier kunnen bereiken en dat ze niet langer zelf vakantiecentra hoeven te beheren of zelf reizen hoeven te organiseren. Deze vaststelling doet uiteraard niets af aan de werking van de vakantiecentra die de reeds vermelde klassieke doelstellingen blijven nastreven. Uit de feiten blijkt overigens dat deze centra effectief hun doelgroep blijven bereiken.

Tijdens het Belgisch Europees voorzitterschap is dit onderwerp uitgebreid ter sprake gekomen. Tijdens die gesprekken hebben we kunnen vaststellen dat er in de verschillende lidstaten van de EU diverse methodes worden gebruikt om de doelstellingen van het sociaal toerisme te bereiken. Sociaal toerisme wil de bevolking maximaal de kans bieden om op vakantie te gaan. Vanuit die invalshoek is de omschrijving 'Toerisme voor Allen' ontstaan. De inhoud van dit begrip is overigens ruimer dan de bepalingen die in een wettekst kunnen worden opgenomen.

Tijdens de internationale conferentie die op 1 juli 2001 in Brugge werd georganiseerd, is vooral veel aandacht besteed aan een van de mooiste voorbeelden van maatregelen die het toerisme kunnen bevorderen. Op toeristisch vlak heeft gratis openbaar vervoer, bijvoorbeeld, zeer veel nut. De noordelijke lidstaten van de EU hebben hier zeer positieve ervaringen mee. We waren dan ook zeer trots dat de Vlaamse overheid toen al op de effecten van gratis openbaar vervoer op de toeristische participatie van bepaalde doelgroepen kon wijzen.

Met dit decreet realiseren we drie grote trendbreuken in de organisatie van het sociaal toerisme. De eerste is een bevestiging van wat met een groot woord de ontzuiling wordt genoemd. De subsidiëring verloopt nu immers niet meer via de koepelorganisaties, maar rechtstreeks naar de vakantiecentra. In de praktijk levert dat een nieuw soort dynamiek op. We wilden echter niet dat de ervaring van de koepelorganisaties verloren gaat. Daarom hebben we vooral geopteerd voor managementondersteuning van de aangesloten vakantiecentra. In het decreet is dan ook sprake van ondersteuningspunten die subsidies kunnen verdienen.

De tweede trendbreuk is de subsidiëring van zogenaamde opstaporganisaties die reizen organiseren. We hebben vastgesteld dat de klassieke verzuilde indeling van doelgroepen niet meer actueel is. Er zijn andere groepen en mensen, die anders georganiseerd zijn, en die moeten worden geholpen voor het beleven van hun vakantie. We hebben vastgesteld dat er in de praktijk al organisaties zijn die spontaan proberen aan die nood tegemoet te komen door op vrijwillige basis vakanties te organiseren, bijvoorbeeld voor mensen uit de vierde wereld of uit andere moeilijke doelgroepen. Het leek ons aangewezen dat te steunen, omdat het gericht is op mensen die niet via het klassieke sociaal toerisme aan hun trekken komen. Dit leek de goede methode om nieuwe doelgroepen te bereiken.

De derde trendbreuk is een inhaalbeweging inzake jeugdtoerisme. Als we dan al stenen willen subsidiëren, dan zijn het vooral de stenen van de jeugdcentra. We willen daarbij een inhaalbeweging maken qua aantal, maar ook qua essentiële minimale kwaliteit. Vanzelfsprekend mag een en ander niet de bevoegdheden van de minister van Jeugd doorkruisen. Dit decreet moet gelezen worden in samenspraak met het toekomstig decreet op het jeugdtoerisme van minister Van Grembergen, mijn collega en kartelpartner. Dat belooft.

Ik dank het parlement voor de goede samenwerking. Het zou spijtig zijn mocht CD&V zich bij de

Landuyt

stemming over dit decreet toch nog onthouden. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt als verblijf beschouwd :

1° iedere exploitatie, ongeacht haar benaming, die logies verstrekt met een minimum duur van één nacht ;

2° ieder terrein voor openluchtrecreatieve verblijven, zoals omschreven in artikel 2 van het decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet is "Toerisme voor Allen" een niet-commercieel toerisme en/of recreatie, dat evenwaardig is aan andere vormen van toerisme en/of recreatie en dat :

1° bijzondere aandacht heeft voor en drempelverlagende inspanningen levert ten aanzien van allen die gehinderd worden in een volwaardige deelname aan buitenhuisvakantie zoals gezinnen, jeugd, personen met een handicap, personen die in armoede leven, bejaarden en eenoudergezinnen ongeacht hun leeftijd, gezondheid, economische, sociale of culturele achtergrond ;

2° tot doel heeft niet-consumptieve, niet-commerciële toerismebeleving die gericht is op het aanbieden van niet louter ontspanning, maar wel van vrijetijdsbesteding in gezins-, groeps- of individueel verband en die het fysieke, psychische, sociale en culturele welzijn ten goede komt. Zowel het dag- als het verblijfstoerisme zijn aan de orde ;

3° een sociaal-economisch aanvaardbare prijszettingpolitiek hanteert, die in het bijzonder specifieke doelgroepen zoals jeugd, gezinnen, personen met een handicap, personen die in armoede leven, bejaarden, en eenoudergezinnen stimuleert.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Niemand mag de benaming of het label "Toerisme voor Allen", of de term "sociaal-toeristisch" of een soortgelijke benaming gebruiken tenzij hij over een in het kader van dit decreet toegekende erkenning beschikt.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De in dit decreet vermelde financiële ondersteuning en subsidies worden door Toerisme Vlaanderen toegekend binnen de perken van de begrotingskredieten.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK II

Verblijven

Artikel 6

§ 1. De verblijven die de in artikel 3 vermelde doelstellingen beogen, kunnen in het kader en volgens de voorwaarden van dit decreet door Toerisme Vlaanderen als sociaal-toeristische verblijven worden erkend. Wat betreft de verblijven gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, gaat het om verblijven geëxploiteerd door personen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. Terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven, komen slechts in aanmerking voor een erkenning als bedoeld in § 1, indien ze beantwoorden aan de vereisten gesteld bij het decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De verblijven die in het kader van dit decreet worden erkend, moeten voldoen aan volgende erkenningscriteria :

1° de basiskwaliteitsnormen ;

2° de basishygiënenormen ;

3° de specifieke brandveiligheidsnormen ;

4° de toegankelijkheidsnormen ;

5° het labelen van de diverse categorieën van verblijven rekening houdend met de specifieke doelgroepen ;

6° de bescherming van benamingen ;

7° de drempelverlagende maatregelen ;

8° de statistische gegevens die aangeleverd moeten worden ;

9° de exploiterende natuurlijke personen, publieke en private rechtspersonen.

De Vlaamse regering kan deze criteria en de procedure inzake erkenning nader bepalen.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

§ 1. De verblijven in het kader van "Toerisme voor Allen" kunnen een subsidie krijgen ten bedrage van maximaal 40 % van de kosten voor de volgende categorieën van initiatieven :

1° nieuwbouw, moderniserings- en brandveiligheidswerkzaamheden voor verblijven die onder het label jeugdtoerisme vallen ;

2° werkzaamheden die tot doel hebben de toegankelijkheid van het erkende verblijf te vergroten ;

3° proefprojecten of themagerichte projecten ;

4° animatie die gericht is op de in artikel 3 vermelde doelgroepen.

De Vlaamse regering bepaalt de specifieke voorwaarden, de procedure en de maximumbedragen waaronder subsidies kunnen worden verleend.

Onderhoudswerkzaamheden of werkzaamheden aan het privé-gedeelte van het verblijf worden niet gesubsidieerd.

§ 2. De in § 1 vermelde begunstigden zijn ertoe gehouden de infrastructuur waarvoor de subsidie voor de nieuwbouw ervan of voor de werkzaamheden eraan werd verkregen, voor deze doelstellingen open te houden gedurende :

– een periode van minimaal 15 jaar voor nieuwbouwwerken en werkzaamheden waarvan de subsidie meer dan 50.000 euro bedraagt ;

– een periode van minimaal 5 jaar voor werkzaamheden beneden de 50.000 euro ;

en dit op straffe van terugvordering van de subsidie van het aantal 'periodetienden' niet-geëxploiteerde jaren. Zij moeten tijdens het subsidieonderzoek aantonen dat zij voldoende rendabel zijn.

Voorzitter

Voor proef- of themagerichte projecten moet het project in stand worden gehouden gedurende de in de projectoproep vermelde periode op straffe van terugvordering van de subsidie.

De subsidies mogen niet gecumuleerd worden met andere middelen van de Vlaamse overheid. Ze moeten deel uitmaken van een aparte post in het boekhoudkundig rekeningstelsel.

– *Aangenomen.*

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de tekst van artikel 8 moet zo worden gelezen – en zo heeft de minister het trouwens voorgelezen – dat de infrastructuur moet worden opengehouden gedurende ofwel een periode van ten minste 15 jaar, ofwel een periode van ten minste 5 jaar, waarna moet worden toegevoegd : 'indien de subsidie lager is dan 50.000'. Dit voor een correcte interpretatie.

HOOFDSTUK III

Sociaal-toeristische verenigingen

Artikel 9

De private rechtspersonen, die de in artikel 3 vermelde doelstellingen beogen en een rechtstreekse financiële ondersteuning bewerkstelligen om de vakantie van personen die in armoede leven mogelijk te maken, kunnen door Toerisme Vlaanderen als sociaal-toeristische vereniging erkend worden onder volgende voorwaarden :

1° ze organiseren zelf de vakantie voor personen die in armoede leven ;

2° ze staan in voor het verzamelen van extra privémiddelen om de vakantie van de personen die in armoede leven mogelijk te maken ;

3° ze organiseren jaarlijks ofwel minimaal 2 vakanties van elk minimaal 4 overnachtingen in binnen- en/of buitenland met minimaal 70 verschillende deelnemers in totaal ; ofwel jaarlijks minimaal 1 vakantie van minimaal 6 overnachtingen in binnen- en/of buitenland met minimaal 100 verschillende deelnemers. Het minimum-aantal vereiste deelnemers moet afkomstig zijn uit het Nederlandse taalgebied of tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ;

4° ze bereiken jaarlijks minimaal een vierde nieuwe deelnemers ;

5° ze exploiteren zelf geen verblijven ;

6° ze zorgen voor een degelijk financieel beheer ;

7° ze worden gekenmerkt door een belangrijke vrijwilligerswerking ;

8° ze hebben hun maatschappelijke zetel en hun secretariaat in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De Vlaamse regering kan de voorwaarden en procedure inzake erkenning nader bepalen.

Voor de private rechtspersonen die op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet al minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid genieten, kan de Vlaamse regering afwijken van de in het eerste lid gestelde voorwaarden.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

§ 1. De rechtspersonen, erkend op grond van artikel 9, kunnen een beroep doen op een financiële ondersteuning die rechtstreeks de vakantie van de personen die in armoede leven ten goede komt.

De financiële ondersteuning bedraagt maximaal 75 % van :

1° de vervoerskosten ;

2° de verblijfskosten ;

3° de animatiekosten ;

4° de verzekeringskosten.

§ 2. De rechtspersonen, erkend op grond van artikel 9 die per jaar minimaal 5 vakanties van elk 4 overnachtingen in binnen- en/of buitenland organiseren voor een totaal van minimaal 150 verschillende deelnemers kunnen een subsidie verkrijgen voor de kosten van één coördinator die instaat voor de organisatie van de vakanties bedoeld in

Voorzitter

§ 1, eerste lid. De subsidie bedraagt maximum 75 % van de bedoelde kosten en kan niet hoger zijn dan het maximumbedrag dat door de Vlaamse regering wordt bepaald.

§ 3. Wat de toepassing betreft van de bepalingen vervat in §§ 1 en 2 van dit artikel bepaalt de Vlaamse regering de maximale kostprijs van een vakantie, de specifieke voorwaarden waaronder en de procedure waarop de subsidies worden toegekend en uitbetaald.

De subsidies mogen niet gecumuleerd worden met andere middelen van de Vlaamse overheid. Ze moeten deel uitmaken van een aparte post in het boekhoudkundig rekeningstelsel.

De Vlaamse regering kan andere kosten, die voor ondersteuning in aanmerking komen, vaststellen. Ze kan tevens het maximumbedrag vaststellen dat, voor elk van de kosten bedoeld in dit artikel, voor de berekening van de subsidie in aanmerking wordt genomen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Ondersteuningspunten

Artikel 11

De private rechtspersonen die de in artikel 3 vermelde doelstellingen beogen kunnen door Toerisme Vlaanderen erkend worden als "Ondersteuningspunt Toerisme voor Allen".

Om voor erkenning in aanmerking te komen moeten deze private rechtspersonen :

1° de ondersteuning bewerkstelligen van het management van minimaal vier verblijven die in het kader van dit decreet erkend zijn. Deze verblijven hebben elk een minimumcapaciteit van 60 personen en zijn elk minstens 200 dagen per jaar permanent toegankelijk, waarvan minstens 80 vakantiedagen ;

2° hun maatschappelijke zetel en het secretariaat in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd hebben ;

3° een meerwaarde geven aan de werking van de in het kader van dit decreet erkende verblijven die bij hen aangesloten zijn, en dit door hen rechtstreeks en minimaal volgend takenpakket aan te bieden :

a) het personeel van de verblijven vormen ;

b) het management van de verblijven begeleiden ;

c) nieuwe toeristische producten ontwikkelen ;

d) het profiel van specifieke doelgroepen onderzoeken ;

e) de markt onderzoeken, met bijzondere aandacht voor de in dit decreet vermelde doelgroepen ;

f) maatregelen nemen in het kader van het internationaal toerisme ;

g) de verdere vakantiebeleving van de in artikel 9 vermelde doelgroep stimuleren.

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en procedure inzake erkenning nader.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

De ingevolge artikel 11 erkende ondersteuningspunten kunnen een beroep doen op een financiële ondersteuning voor de uitvoering van hun takenpakket voorzover zij hiervoor een overeenkomst met Toerisme Vlaanderen sluiten met concrete meetbare doelstellingen. De overeenkomst regelt verder de verhouding tussen het erkende verblijf en het erkende ondersteuningspunt en wordt gesloten voor een termijn van minimaal 4 jaar. De overeenkomst wordt minimaal jaarlijks getoetst aan de realisatie ervan.

Voor de uitvoering van de overeenkomst krijgen de erkende ondersteuningspunten een financiële steun van maximaal 40 % van de werkings- en realisatiekosten. De Vlaamse regering kan een maximumbedrag vastleggen.

Het ondersteuningspunt, dat een overeenkomst afsloot, kan een subsidie verkrijgen voor de kosten van één coördinator, belast met de uitvoering van het takenpakket vermeld in artikel 11. De subsidie

Voorzitter

bedraagt maximum 75 % van de bedoelde kosten en kan niet hoger zijn dan het maximumbedrag dat door de Vlaamse regering wordt bepaald.

Een ondersteuningspunt waarbij minimaal 10 verblijven "Toerisme voor Allen" zijn aangesloten met een minimumcapaciteit van elk 60 personen en elk minimaal 200 dagen per jaar permanent toegankelijk, waarvan minstens 80 vakantiedagen, kan een subsidie verkrijgen voor de kosten van twee coördinatoren, belast met de uitvoering van het takenpakket vermeld in artikel 11. De subsidie bedraagt maximum 75 % van de bedoelde kosten en kan niet hoger zijn dan het maximumbedrag dat door de Vlaamse regering wordt bepaald.

De subsidies mogen niet gecumuleerd worden met andere middelen van de Vlaamse overheid. Ze moeten deel uitmaken van een aparte post in het boekhoudkundig rekeningstelsel.

De Vlaamse regering bepaalt onder welke voorwaarden en volgens welke procedure de in dit artikel bepaalde subsidies worden verleend en uitgekeerd.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Toezicht en sancties

Artikel 13

De erkende verblijven, verenigingen en ondersteuningspunten zijn ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige informatie te verstrekken aan Toerisme Vlaanderen. Hij die de in dit decreet vermelde erkenning aanvraagt, stemt ermee in dat Toerisme Vlaanderen de daartoe bevoegde ambtenaren ter plaatse het nuttige of nodige onderzoek laat verrichten.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

Toerisme Vlaanderen kan de erkenning intrekken of schorsen wanneer het desbetreffende verblijf, de vereniging of het ondersteuningspunt niet langer voldoet aan de bepalingen van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten.

In geval van weigering, intrekking of schorsing van een erkenning is beroep mogelijk bij de minister bevoegd voor toerisme.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

Met een geldboete van 200 tot 5.000 euro wordt de natuurlijke persoon of rechtspersoon gestraft die er zich wederrechtelijk op beroept houder te zijn van een erkenning, label of beschermde benaming vermeld in dit decreet. Bij herhaling wordt het bedrag verdubbeld.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

Onverminderd de bevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie worden de ambtenaren die de Vlaamse regering aanwijst en de ambtenaren van Toerisme Vlaanderen die door de Vlaamse regering hiertoe werden gemachtigd, ermee belast de natuurlijke persoon of rechtspersoon op te sporen die er zich wederrechtelijk op beroept houder te zijn van een erkenning, label of beschermde benaming vermeld in dit decreet en door middel van processen-verbaal vast te stellen. De processen-verbaal worden naar de bevoegde ambtenaren van het Openbaar Ministerie gestuurd en een afschrift ervan wordt op straffe van nietigheid, binnen vijftien werkdagen na de vaststelling van de overtreding bezorgd aan de overtreder, alsmede aan Toerisme Vlaanderen.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK VI

Overgangs-, opheffings- en wijzigingsbepalingen

Artikel 17

De rechtspersonen, vzw's en verblijven die onder de toepassing vallen van het koninklijk besluit van 24 december 1980 houdende verordening betreffende het verlenen van toelagen tot bevordering van de arbeidersvakantie en het volkstoerisme, voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, leggen uiterlijk drie maanden na de inwerkingtreding van dit decreet een lijst neer van aangesloten vzw's die gepubliceerd wordt in de bijlage van het Belgisch Staatsblad. De lijst vermeldt de aangesloten VZW's en de adressen van de verblijven die deze VZW's in exploitatie hebben.

De verblijven die geëxploiteerd worden door natuurlijke personen, publieke en private rechtspersonen en die niet onder de toepassing van het koninklijk besluit van 24 december 1980 houdende verordening betreffende het verlenen van toelagen tot bevordering van de arbeidersvakantie en het volkstoerisme, voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, vallen, laten zich binnen zes maanden na de inwerkingtreding van dit decreet per aangetekende brief registreren bij Toerisme Vlaanderen. Ze moeten aantonen dat ze de in artikel 3 vermelde doelstellingen beogen en opgenomen zijn in het Repertorium Kampeercentra van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De in het eerste en tweede lid van dit artikel vermelde rechtspersonen en verblijven genieten van een overgangsperiode van drie jaar om zich aan de normen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten aan te passen. Zij kunnen gebruik maken van de bepaalde subsidies om te voldoen aan de normen van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten.

De rechtspersonen of hun rechtsopvolgers die in het kader van het koninklijk besluit van 24 december 1980 houdende verordening betreffende het verlenen van toelagen tot bevordering van de arbeidersvakantie en het volkstoerisme, voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, investeringssubsidies kregen, zijn ertoe gehouden deze infrastructuren verder te exploiteren op straffe van terugvordering van het aantal dertigsten niet-geëxploiteerde jaren.

De eventueel teruggevorderde bedragen worden door Toerisme Vlaanderen aangewend voor de in dit decreet vermelde doelstellingen.

– *Aangenomen.*

Artikel 18

De in dit decreet vermelde bedragen worden aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

Aan de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus wordt aan de regeling voor de Vlaamse Gemeenschap volgend artikel toegevoegd :

"Artikel 20

Artikel 1, § 1, is niet van toepassing op de private rechtspersonen erkend ingevolge artikel 9 van het decreet van […] betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", voor de activiteit vermeld in artikel 9 van dat decreet.".

– *Aangenomen.*

Artikel 20

Aan het decreet van 20 maart 1984 houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven wordt een artikel 3bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 3bis

Dit decreet is niet van toepassing op de exploitatie van verblijven die erkend zijn op basis van het decreet van […] betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", of die voldoen aan de overgangsbepalingen van datzelfde decreet.".

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 21

De volgende regelingen worden opgeheven voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft :

1° het koninklijk besluit van 24 december 1980 houdende verordening betreffende het verlenen van toelagen tot bevordering van de arbeidersvakantie en het volkstoerisme ;

2° het koninklijk besluit van 19 oktober 1971 tot regeling van de toekenning van subsidies tot bevordering van de vakanties van de zelfstandige arbeiders.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000
– 1671 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Weyts, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het Europese Landschapsverdrag, ondertekend in Firenze op 20 oktober 2000, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende publiek-private samenwerking
– 1722 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans De Cock, verslaggever, heeft het woord.

De heer Frans De Cock, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, aangezien het ontwerp van decreet eenparig is goedgekeurd in de commissie, en er beslist is geen reflectienota terzake in te dienen en de reflectietermijn werd weggestemd, wil ik me beperken tot het schriftelijk verslag.

Van Rompuy

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, dit ontwerp van decreet is in de commissie uitvoerig besproken. De minister heeft ons daarbij de nodige technische antwoorden gegeven. Het ging uiteindelijk toch om een technische discussie.

Onze fractie zal dit ontwerp van decreet steunen. We hopen dat het, na 3 jaar discussie, operationeel kan worden en kan leiden tot de financiering van heel wat projecten die regelmatig worden aangekondigd maar waarvoor eerst de PPS moest worden goedgekeurd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° PPS-projecten : projecten die door publiek- en privaatrechtelijke partijen, gezamenlijk en in een samenwerkingsverband worden gerealiseerd om een meerwaarde voor die partijen tot stand te brengen ;

2° Vlaamse PPS-projecten : PPS-projecten van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaamse Gewest, van de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en van de publiek- en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en die, na advies van het Vlaams Kenniscentrum PPS, door de Vlaamse regering als Vlaamse PPS-projecten worden erkend ;

3° lokale besturen : gemeenten, provincies, autonome gemeentebedrijven, autonome provinciebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en kerkbesturen ;

4° lokale PPS-projecten : PPS-projecten van de lokale besturen en van de ervan afhangende rechtspersonen ;

5° publiekrechtelijke partij : de federale staat, een Gemeenschap, een Gewest, een lokaal bestuur of een persoon die rechtstreeks of onrechtstreeks onder determinerende invloed staat van één of meer van die overheden, hetgeen blijkt uit :

a) ofwel het in hoofdzaak financieren of dekken van de werkzaamheden van die persoon ;

b) ofwel het uitoefenen van een toezicht op het beheer van die persoon ;

c) ofwel het aanwijzen van de leden van de bestuursorganen van die persoon voor meer dan de helft.

6° privaatrechtelijke partij : persoon die geen publiekrechtelijke partij is.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Het Vlaams Kenniscentrum PPS

Artikel 3

Het Vlaams Kenniscentrum publiek-private samenwerking, afgekort "Vlaams Kenniscentrum PPS", is een dienst met afzonderlijk beheer (DAB) als bedoeld in artikel 140 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 4

§ 1. Het Vlaams Kenniscentrum PPS is belast met beleidsvoorbereidende en beleidsevaluerende taken met betrekking tot Vlaamse PPS-projecten en met de finale toetsing en eindadvies omtrent alle Vlaamse PPS-projecten. Deze taak behelst eveneens de sensibilisering en intermediatie van respectievelijk tussen de overheid en de private sector. De Vlaamse regering kan deze taak nader omschrijven en omtrent de betrokkenheid van het Vlaams Kenniscentrum PPS nadere procedurevoorschriften vaststellen.

§ 2. Op verzoek van een lokaal bestuur of een van een dergelijk bestuur afhangende rechtspersoon, kan het Vlaams Kenniscentrum alle nuttige informatie verstrekken om door dit bestuur overwogen of aangevangen PPS-projecten te faciliteren.

Onverminderd de regelgeving betreffende de openbaarheid van bestuur, verstrekken de lokale besturen en de ervan afhangende rechtspersonen op verzoek van en aan het Vlaams Kenniscentrum PPS de door dit laatste nuttig geachte informatie over door hen overwogen, aangevangen of beëindigde PPS-projecten.

De Vlaamse regering kan de taken van het Vlaams Kenniscentrum PPS in verband met lokale PPS-projecten nader omschrijven en uitbreiden. Zij kan procedurevoorschriften vaststellen voor de behandeling van lokale PPS-projecten door het Vlaams Kenniscentrum PPS.

§ 3. De Vlaamse regering kan de betrokkenheid regelen van het Vlaams Kenniscentrum PPS bij PPS-projecten van andere publiekrechtelijke rechtspersonen dan deze bedoeld in de voorgaande paragrafen. Zij kan met betrekking tot die projecten procedurevoorschriften en een facilitair kader vaststellen analoog aan deze opgenomen in dit decreet.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De Vlaamse regering is belast met het beheer van het Vlaams Kenniscentrum PPS.

Zij bepaalt de organieke regels die op het financieel en materieel beheer van het Vlaams Kenniscentrum PPS van toepassing zijn.

– *Aangenomen.*

Artikel 6

Artikel 58 van het decreet van 22 december 2000 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2001 wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Facilitair kader voor de Vlaamse publiek-private samenwerking

Artikel 7

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn uitsluitend van toepassing op Vlaamse PPS-projecten.

De Vlaamse regering kan de voorwaarden van de erkenning van Vlaamse PPS-projecten nader bepalen.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

In afwijking van de wet van 31 mei 1923 betreffende de vervreemding van onroerende domeingoederen, gewijzigd bij de wetten van 2 juli 1969 en 6 juli 1989 en bij het decreet van 6 juli 2001, en van overeenkomstige toepassing verklaard op de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bij artikel 22 van het decreet van 20 december 1989 houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, kan de Vlaamse regering de onroerende goederen die behoren tot het privaat domein van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, ongeacht de geschatte waarde ervan, uit de hand of bij wijze van ruiling vervreemden en er zakelijke rechten op vestigen, zonder enige vorm van voorafgaande kennisgeving aan de personen die volgens de laatste kadastrale toestand een principaal zakelijk recht bezitten op de aangrenzende percelen.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 9

In afwijking van de regels die daarvoor in het bijzonder bepaald zijn, kunnen de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiek- en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, onroerende goederen verwerven, de onroerende goederen die behoren tot hun privaat domein vervreemden en er zakelijke rechten op vestigen, zonder machtiging van de Vlaamse regering.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

De Vlaamse regering kan voor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

De intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiek- en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen kunnen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

In afwijking van de regeling in artikel 4 van de wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen, kan de Vlaamse regering toelaten dat op het domein van de autosnelweg andere installaties of bouwwerken worden opgericht dan die ten bate van een openbare dienst of in verband met de dienst van de autosnelweg, voorzover dat verenigbaar is met de functie van de autosnelweg.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

Onverminderd artikel 10, § 2, vijfde lid, en § 4 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen, tot aanduiding van de Participatiemaatschappij Vlaanderen voor het realiseren van projecten inzake publiek-private samenwerking, is de Vlaamse regering voor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest gemachtigd om op grond van het private vennootschaps- of verenigingsrecht, instellingen, verenigingen en ondernemingen op te richten of erin deel te nemen, voorzover het niet met een bevoegdheidsoverdracht gepaard gaat en de oprichting of deelname niet gepaard gaat met een inbreng van geld.

Deze instellingen, verenigingen en ondernemingen kunnen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

In afwijking van de regels die voor het nemen van participaties in het bijzonder bepaald zijn, kunnen de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiek- en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, op grond van het private vennootschaps- of verenigingsrecht, instellingen, verenigingen en ondernemingen oprichten of erin deelnemen. De deelneming of oprichting die met een bevoegdheidsoverdracht gepaard gaat, is afhankelijk van de machtiging van de Vlaamse regering. De verleende machtigingen worden binnen dertig dagen meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Deze instellingen, verenigingen en ondernemingen kunnen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke

Voorzitter

rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Facilitair kader voor de lokale publiek-private samenwerking

Artikel 15

De Nieuwe Gemeentewet wordt voor het Vlaamse Gewest als volgt gewijzigd :

1° aan titel V wordt een hoofdstuk III toegevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK III

Publiek-private samenwerking in het Vlaamse Gewest

Artikel 237bis

Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking, kan de gemeente, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen." ;

2° aan artikel 263sexies, § 1, ingevoegd bij de wet van 28 maart 1995, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking kunnen de autonome gemeentebedrijven en hun filialen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen." ;

3° aan het tweede lid van artikel 263sexies, § 2, ingevoegd bij de wet van 28 maart 1995, wordt het volgende zinsdeel toegevoegd : "; deze voorwaarde geldt evenwel niet wanneer het filiaal de realisatie van lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking als uitsluitende doelstelling heeft".

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De Provinciewet wordt voor het Vlaamse Gewest als volgt gewijzigd :

1° aan artikel 114novies, § 1, ingevoegd bij de wet van 25 juni 1997, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking, kunnen de autonome provinciebedrijven en hun filialen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen." ;

2° aan het tweede lid van artikel 114novies, § 2, ingevoegd bij de wet van 25 juni 1997, wordt het volgende zinsdeel toegevoegd :

"; deze voorwaarde geldt evenwel niet wanneer het filiaal de realisatie van lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking als uitsluitende doelstelling heeft" ;

3° een titel XIII wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"TITEL XIII

Publiek-private samenwerking in het Vlaamse Gewest

Artikel 146

Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking,

Voorzitter

kan de provincie, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.".

– *Aangenomen.*

Artikel 17

§ 1. De organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt voor de Vlaamse Gemeenschap als volgt gewijzigd :

1° artikel 77, opgeheven bij de wet van 5 augustus 1992, wordt hersteld in de volgende lezing :

"Artikel 77

Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking, kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen." ;

2° aan het eerste lid van artikel 126, § 1, wordt de volgende zin toegevoegd :

"De verenigingen beschikken in het bijzonder over dezelfde bevoegdheid als bepaald in artikel 77 om voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking zakelijke rechten te vestigen op goederen van het openbaar domein".

§ 2. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd om, desgevallend in afwijking van wetten en decreten, analoge maatregelen te treffen aan deze opgenomen in dit decreet met het oog op de vergemakkelijking van PPS-projecten opgezet door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de rechtspersonen waaraan zij deelnemen.

– *Aangenomen.*

Artikel 18

Aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt voor het Vlaamse Gewest een artikel 78bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 78bis

Voor lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking, kunnen de samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op de onroerende goederen die behoren tot het openbaar domein, voorzover de gevestigde zakelijke rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.".

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 19

In afwachting van de operationalisering van de intern verzelfstandigde agentschappen en de publiek- en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vermeld in artikelen 2, 2°, 9, 11 en 14, worden onder deze agentschappen verstaan, de Vlaamse gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen zoals bedoeld in artikel 9 van de bijzondere wet 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

– *Aangenomen.*

Artikel 20

De besluiten die krachtens artikel 4, § 2, derde lid, eerste zin ; artikel 4, § 3, en artikel 17, § 2, worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien zij niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen de 12 maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999
– 1738 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Platteau, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Libanon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 6 september 1999, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met :
1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;
2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;
3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001
– 1739 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met :
1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;
2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;
3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse

Voorzitter

bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Stefaan Platteau, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, we hebben in de commissie een grondige bespreking gehouden over die verdragen. Ik vind het dan ook jammer dat de bevoegde minister zelfs de moeite niet neemt om aanwezig te zijn bij de bespreking van die verdragen in de plenaire vergadering. Ik vind dat betreurenswaardig en beneden alle peil. Ik wil u vragen om dat aan de minister mee te delen.

De voorzitter : Ik zal deze wens, waarvan ik aanneem dat die door heel het parlement wordt gesteund, aan de betrokken minister meedelen.

Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;

3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Carl Decaluwe c.s. houdende het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie
– 52 (1999) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heer Decaluwe c.s. houdende het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd als volgt : "voorstel van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de invoering betreft van het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie".

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vandenbossche, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vrijheid van meningsuiting is geen uitvinding geweest. Ze duikt voor het eerst op als een politiek thema in de herfstdagen van het Ancien Régime. De denkers van de Verlichting ondervonden aan den lijve dat het vrijheidsideaal nooit realiteit zou kunnen worden indien Kerk en staat te pas en te onpas konden interfereren in het communicatieproces. In plaats van meningsonvrijheid, waaraan slechts door 'lettres de privilège' kon worden ontkomen, poneerden zij de toen verlichte en revolutionaire stelling dat een waardevolle samenleving op het omgekeerde principe moest zijn gebaseerd. Vrijheid werd de regel, beperking de uitzondering.

Dat concept vond ingang in de grondwetten uit het midden van de negentiende eeuw. We kunnen duidelijk stellen dat de Belgische Grondwet in dit verband zeker als een voorloper mag worden beschouwd. De vrijheid van meningsuiting is immers een Belgisch grondrecht. Elke Belg heeft het recht een mening te hebben en ervoor uit te komen. Het wordt gewaarborgd door artikel 10 van onze Grondwet.

Toen in 1831 de Grondwet werd afgekondigd, was België formeel een democratie. Het parlement werd toen rechtstreeks verkozen door 4.000 stemgerechtigden. De magistraten stonden zeer dicht bij de regering. Daardoor werd er toen voor gezorgd dat strafzaken over drukpersdelicten niet mochten worden overgelaten aan beroepsmagistraten, want die speelden toen nog onder één hoedje met de machtshebbers. De jury van het Hof van Assisen oordeelde en oordeelt over drukpersmisdrijven.

Ruim 170 jaar later is er inzake het mediarecht al heel wat toegevoegd en enorm gewijzigd. Ook een grondrecht kent zijn grenzen. Een aantal wettelijke bepalingen beperken de vrijheid van meningsuiting of sluiten een aantal zaken uit, bijvoorbeeld het verbod om racistische of xenofobe uitlatingen te doen of het ontkennen van de Jodenvervolging door de nazi's. De juridische materie laat een bijzonder complex terrein zien. Het wordt beheerst door een rits van wetgevingen en reguleringen, zoals het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, de Grondwet, het Burgerlijk Wetboek, het Strafwetboek, de verschillende internationale en nationale deontologische codes en ook een aantal belangrijke ethische principes en beginselen.

De vrijheid van communiceren over alle maatschappelijke aangelegenheden van publiek belang is immers een uitzonderlijk hoog goed. Dit impliceert dat meningen mogen worden verkondigd die niet overal op applaus worden onthaald, die een deel of zelfs de meerderheid van de bevolking kunnen verontrusten, choqueren of kwetsen. Journalistiek wordt bedreven op het kruispunt van een groot aantal grondrechten. Voor de burgers komen recht op informatie, het recht op vrije meningsuiting, het recht op privacy, het recht op vermoeden van onschuld, het recht op een eerlijk proces en het recht op eer en goede naam vaak met elkaar in conflict.

De media hebben dan ook een bijzondere plaats in onze maatschappij. In de eerste plaats moeten ze ervoor zorgen dat onze constitutionele monarchie wordt bestendigd en zelfs optimaal wordt bevorderd. Dit is een noodzakelijk uitgangspunt, dat niet kan zonder persvrijheid.

De media moeten ernaar streven dat het zelfbeschikkingsrecht van de mensen wordt geëerbiedigd en bevorderd, voor zover dit uiteraard de medemens geen schade berokkent. Onze democratie moet een uitdrukking zijn van wat bij de mensen leeft aan noden, wensen en verlangens. De mensen

Decaluwe

moeten kunnen oordelen over wat boven hun hoofden gebeurt en de media moeten dit beoordelingsproces helpen ondersteunen. In de mate van het mogelijke moeten ze informeren over de beslissingen en over de argumenten van die beslissingen. Op basis daarvan kunnen de burgers hun mening en besluiten vormen. De media moeten ervoor zorgen dat de maatschappelijke discussie in de meest brede zin van het woord kan worden gevoerd.

Een basisopdracht van de media is de norm van volledigheid en objectiviteit. Men moet proberen om alle informatie aan te bieden die voor het doorsnee publiek relevant is en kan helpen een oordeel te vormen over de werking van de samenleving. De keuze van de feiten, de wijze waarop, de woorden waarmee ze worden voorgesteld, dat alles wordt sowieso gekleurd door de persoon, de leefsituatie en het waardekader van de journalist. Toch mogen persoonlijke aspecten niet interfereren met de berichtgeving : objectiviteit moet de streefnorm zijn.

Standpunten moeten evenwichtig geformuleerd en eerlijk zijn, waarbij fair play moet worden gehanteerd. We weten ook dat de deontologische code van de Internationale Federatie van Journalisten stelt dat een journalist het onderscheid moet maken tussen feiten en commentaar. Een journalist moet daarnaast de feiten op een verantwoorde wijze verzamelen en op een faire manier becommentariëren. Juridisch gezien is er een belangrijk onderscheid. Bij problemen gaat het vaak over de schemerzone tussen feiten, geruchten en opinies.

Het verschil tussen vervlakking en manipulatie is niet altijd even duidelijk. Lacunes in het nieuws kunnen enerzijds worden gezien als gevolg van de vervlakking, maar anderzijds kan het niet geven van informatie ook doelbewust gebeuren. In dat geval is er zeker sprake van manipulatie. De motieven hiervoor kunnen zowel economisch als politiek zijn. Een hoofdredacteur zal zich ervoor hoeden een artikel uit te geven dat een belangrijke adverteerder in diskrediet brengt. Het gaat echter nog verder dan dat. Het gaat ook over de eigenaars van de media, over de mediaconcentratie en aan de media gelieerde bedrijven. Daarover wordt maar bitter weinig geschreven in de populaire media.

Een andere norm voor de media is de publiekedienstverlening. Het medium moet altijd tijd en plaats vrijmaken voor alles wat maatschappelijk relevant is. Berichtgeving over ongevallen, files en moorden behoort ook tot de opdracht van de media. Verder is er de eis om geen schade te berokkenen, een eis die voor iedereen geldt. Er wordt schade berokkend als men mensen doet lijden, hun persoonlijkheid aantast, hun gezondheid en privacy in het gedrang brengt, enzovoort.

Discretie en waardigheid over menselijk leed zijn essentieel : geen namen van familie of vrienden van veroordeelden of beschuldigden vermelden, respect voor de persoonlijke levenssfeer van het individu, betreding van het privé-terrein enkel met toestemming, geen irrelevante verwijzingen naar iemands ras, huidskleur, geslacht of seksuele geaardheid. De impact van televisie is groot, maar televisie zonder beelden is niet mogelijk. Verdachten mogen niet in beeld komen, tenzij het gaat over publieke figuren of een publiek figuur.

Sedert 1961 beschikt de burger in België over het zogenaamde recht van antwoord : het wettelijk recht om zich te wapenen tegen mogelijke misbruiken door de pers. Wie zich benadeeld voelt door een publicatie, mag redactionele ruimte opeisen om daarop in het publiek antwoord te geven. Dat antwoord mag maximaal 1.000 letters bevatten en moet worden afgedrukt op ongeveer dezelfde plaats als de oorspronkelijke publicatie.

Het vernoemen van de naam volstaat om de publicatie van een antwoord te eisen, maar zelfs dat is niet altijd nodig. Ook wie impliciet wordt aangewezen, heeft dat recht. Men hoeft verder niets te motiveren. Men hoeft geen personenbelang aan te tonen, noch bewijzen dat de gegeven informatie onjuist is of schade toebrengt. Dit leidt geregeld tot oprispingen in de pers.

Daartegenover staat dat het voor de burger niet altijd gemakkelijk is om wegwijs te geraken in de wijze van procedure. Ongeveer 70 percent van de rechten van antwoord wordt afgewezen wegens niet conform de wettelijke vereiste.

Sinds 1977 is het recht van antwoord van toepassing op de audiovisuele media. De televisie kan gebruik maken van tekst en beeld. De tekst moet kunnen worden gelezen in 3 minuten of mag ten hoogste 4.500 tekens bevatten. Die tekst wordt voorgelezen in het programma of de uitzending die aan de grondslag lag, of in een soortgelijk programma. De redactie mag geen repliek geven op het recht van antwoord. Bij radio en televisie moet er eerst een fout zijn gebeurd vooraleer een rechtzetting kan gebeuren via het recht van antwoord.

Toen de regelgeving over het recht van antwoord aan een opfrisbeurt toe was, kwam de kat op de koord inzake de bevoegdheidsverdeling. Om de

Decaluwe

problemen over de bevoegdheidsverdeling inzake het recht van antwoord juridisch goed te situeren, is het belangrijk eraan te herinneren dat het recht van antwoord niet uitdrukkelijk in de grondwet is vermeld. Artikel 19 over de vrijheid van meningsuiting en artikel 25 over de persvrijheid bevatten evenmin een bevoegdheidsverdelende regel. Wel heeft de bijzondere wetgever, op grond van paragraaf 1 van artikel 127, de radio-omroep en de televisie aangeduid als een culturele aangelegenheid, waarvoor de gemeenschappen exclusief bevoegd zijn.

Het Arbitragehof en de Raad van State, afdeling Wetgeving, hebben op het gebied van de bevoegdheidsverdeling inzake grondrechten een ware revolutie doorgevoerd naar aanleiding van de actualisering van het recht van antwoord en vooral ook naar aanleiding van het voorstel van decreet over de vrije nieuwsgaring. De bevoegdheid om grondrechten te erkennen, kreeg een nieuwe benadering in het advies van de Raad van State van 18 november 1996 en een bevestiging in het arrest van het Arbitragehof van 25 november 1999 over de vrije nieuwsgaring. Zelfs toen heeft de Belgische Voetbalbond zonder succes die Vlaamse regelgeving inzake de vrije nieuwsgaring aangevallen. Beide hoven zijn van mening dat de gemeenschappen en de gewesten rechten kunnen erkennen er regelen in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren. Als dat niet het geval is, wordt het grondrecht op federaal niveau geconcretiseerd.

Ook op het vlak van het recht van antwoord heeft de Raad van State in een advies van 1997 die zienswijze doorgetrokken. Fundamentele rechten en vrijheden zijn geen aangelegenheden op zich. Indien dat beginsel wordt toegepast op het recht van antwoord en aangenomen wordt dat dit recht niet op zich bestaat, maar verbonden is met de activiteiten van de media, dan is het recht van antwoord op radio en televisie een gemeenschapsbevoegdheid, aldus de Raad van State in zijn advies.

Op 17 juli 2000 diende de federale regering niettemin een nieuw wetsontwerp betreffende het recht van antwoord en het recht van informatie in. De federale regering legde zich niet neer bij het advies van de Raad van State en sloot de radio en televisie niet van het toepassingsgebied uit. Dit wetsontwerp was voor de CD&V-fractie aanleiding tot het indienen van een motie betreffende een belangenconflict. Mijnheer de minister, u was daarvan destijds een van de voortrekkers. Onder het voorzitterschap van de heer De Croo hebben we toen een onwaarschijnlijke vergadering meegemaakt. Uiteindelijk oordeelde zowel de Senaat als het Overlegcomité dat het geschil een bevoegdheidsconflict was.

De Raad van State bevestigde nogmaals zijn standpunt dat het voor het oplossen van een bevoegdheidsvraag van geen belang is of de betrokken materie al dan niet betrekking heeft op grondrechten. De grondrechten vormen immers een afzonderlijke aangelegenheid, die omwille van een zogenaamde nood aan uniforme bescherming uit haar aard tot de bevoegdheid van de federale overheid zou horen.

Het recht van antwoord kan pas ontstaan nadat een medium een inlichting heeft gegeven of een mening heeft geuit. Het recht bestaat niet op zich, maar alleen in de context van de activiteiten van de media. Aangezien volgens de meest recente uitspraak van het Arbitragehof, fundamentele rechten en vrijheden geen aangelegenheden op zich vormen, moet ook het recht van antwoord niet langer worden beschouwd als een aangelegenheid op zich.

De bevoegdheid om het recht van antwoord te regelen is onderdeel van de bevoegdheden van de gemeenschappen. De rechtsregeling inzake het recht van antwoord voor audiovisuele media dienden te worden geactualiseerd en bepaalde onvolmaaktheden dienden te verdwijnen zodat ze haar correctieve en aanvullende rol bij de persvrijheid ten volle kan spelen en kan zorgen voor een snelle en doeltreffende rechtsbedeling.

Dit voorstel van decreet werd vier jaar geleden, in 1999, al ingediend. Het is de bedoeling om een regeling te treffen waarbij de persvrijheid volledig gevrijwaard blijft en er tegelijkertijd aan elke burger de kans wordt gegeven om te reageren op informatie die zijn eer schendt of zijn reputatie aantast of op onjuiste informatie die over hem wordt verstrekt. Als een van die voorwaarden vervuld is, kan een recht van antwoord worden gevraagd.

Dit voorstel van decreet gaat verder dan de Europese televisierichtlijn. Artikel 11 van de richtlijn bepaalt dat wie door een onjuiste bewering tijdens een televisie-uitzending in zijn wettige rechten is geschaad, recht van weerwoord heeft. Dit recht kan worden afgedwongen van alle onder de bevoegdheid van een lidstaat vallende omroepen. In de Europese juridische context heeft een persoon dus enkel recht van antwoord als er een onjuiste bewering over hem wordt gedaan waardoor zijn wettige rechten worden geschaad. De wet op de privacy is een van die wettige rechten.

Decaluwe

De Vlaamse Gemeenschap mag in haar regelgeving verder gaan en doet dat ook. Het staat de lidstaten vrij om strenger te zijn dan de richtlijn. In Vlaanderen heeft iedereen het recht om de opname van een antwoord te vorderen, om onjuiste inlichtingen over zichzelf recht te zetten of om te antwoorden op een aantasting van zijn eer of reputatie.

Ik geef u een voorbeeld. Als op tv over de heer x wordt gezegd dat hij homo is en dat is onjuist, dan heeft de heer x met toepassing van twee wetgevingen recht van antwoord : de Europese en de Vlaamse. Het gaat immers om een onjuiste bewering. Als de heer x echter wel homo is, dan heeft hij volgens de Europese wetgeving geen recht van antwoord. Indien hij zich echter niet wenst te outen, kan hij in de Vlaamse Gemeenschap wel een recht van antwoord afdwingen als hij vindt dat deze berichtgeving zijn reputatie aantast of zijn eer krenkt. Dat is een essentieel verschil tussen de Europese en de Vlaamse regelgeving.

Tezelfdertijd wordt voorkomen dat er misbruik wordt gemaakt van het recht van antwoord. Dat recht van antwoord moet immers doeltreffend zijn zonder het delicate evenwicht tussen de vorderingen van de verzoeker en de redactionele vrijheid van de pers aan te tasten.

Het is vervolgens belangrijk dat ook een recht van mededeling via de omroepen wordt ingevoerd. Op grond daarvan beschikt iedere persoon die in de audiovisuele media als verdachte, beklaagde of beschuldigde met naam werd genoemd of impliciet aangewezen, over de mogelijkheid om de kosteloze uitzending te verzoeken over de informatie over een beslissing tot vrijspraak, tot buitenvervolgingstelling of tot seponering die hem aanbelangt en werd genomen.

Mijnheer de minister, u bent niet alleen minister van Media, maar ook van Huisvesting. Het is mogelijk dat na de heisa over de VHM waarbij bepaalde personen die schade hebben ondervonden – een aantal procedures lopen – zich bij een eventuele vrijspraak op dit recht van mededeling beroepen, als de media niet zelf het initiatief daartoe hebben genomen.

Dit recht is van groot belang in onze mediamaatschappij. De bepaling heeft een preventief oogmerk, omdat het de problematiek van de soms disproportionele aandacht in de media aan de eerste informatie- en onderzoeksmaatregelen ten opzichte van de latere beslissing tot vrijstelling of buitenvervolgingstelling in het licht stelt. Misschien zal iedereen wat voorzichtiger worden.

Het recht van informatie is overigens niet van toepassing ingeval de media vrijwillig reeds een bevredigende mededeling hebben gedaan. In de mate dat de media nu al berichten uitzenden over vrijspraken en buitenvervolgingstellingen, zal dit recht van informatie weinig nieuwe verplichtingen inhouden. Er moet tevens worden onderstreept dat de media nog steeds over de mogelijkheid beschikken om uit te leggen in welke omstandigheden de vrijspraak, de buitenvervolgingstelling of de seponering is verkregen. Daartoe is geen enkele uitdrukkelijke bepaling vereist. Het recht van informatie is geen uitgesteld recht van antwoord, aangezien voornoemd recht kan worden uitgeoefend zelfs indien de verspreide informatie juist was. Dit recht van informatie is bovendien strikt beperkt tot de vermelding van het bestaan van de beslissing tot vrijspraak, tot buitenvervolgingstelling of tot seponering. Informatie brengen, heeft zijn kwalijke kanten. Soms worden mensen inderdaad benadeeld door het informeren via de pers. Het openbaar belang van het recht op informatie primeert immers.

Het toepassingsgebied van het decreet kan echter slechts zo ruim zijn als de bevoegdheidscategorie ‘radio-omroep en televisie’. Deze begrippen moeten evenwel evolutief worden geïnterpreteerd, waarbij het criterium van de bestemmeling doorslaggevend is. Het gaat om radio en televisie, indien het uitgezonden klank- en beeldmateriaal bestemd is om rechtstreeks te worden ontvangen door een onbepaald en potentieel onbeperkt aantal personen.

Dit voorstel van decreet is voor Vlaanderen een mijlpaal, gezien door het ontstane bevoegdheidsconflict duidelijk werd dat de grondwettelijke bevoegdheid niet exclusief aan de federale overheid voorbehouden is. De Raad van State en het Arbitragehof aanvaarden immers dat de grondrechten niet langer als een afzonderlijke, federale bevoegdheidscategorie moeten worden beschouwd. Gezien het recht van antwoord steeds aan een medium gerelateerd is en omdat het pas kan ontstaan nadat een bepaald medium een bepaalde inlichting heeft gegeven of een bepaalde mening heeft geuit, is het dan ook een Vlaamse bevoegdheid. Het door mij ingediende decreet over de vrije nieuwsgaring heeft dit eveneens duidelijk gesteld.

Het is belangrijk dat het Vlaams Parlement over haar bevoegdheden waakt. We moeten onze gemeenschappelijke en gewestelijke bevoegdheden

Decaluwe

maximaal uitvoeren en benutten. We beschikken over democratische legitimiteit en zijn dit zodoende aan de Vlamingen verschuldigd. Voor CD&V is Vlaanderen het belangrijkste niveau. Dicht bij de mensen kunnen we immers tot beter bestuur komen. Het Vlaamse niveau is bovendien niet ondergeschikt aan het federale, wel integendeel. We kiezen resoluut voor Vlaanderen omdat op dit niveau de beste oplossingen kunnen worden gevonden voor de problemen van de mensen.

Een van de basisprincipes van democratie houdt in dat de bevolking via de media controle kan uitoefenen op het politieke proces. De media moeten dus aan iedereen in gelijke mate toegang verschaffen tot waarachtige en onafhankelijke informatie die belangrijk is voor de meningvorming over politiek. Een democratie kan alleen overleven indien bepaalde basisrechten en -plichten zorgvuldig worden gerespecteerd. Die rechten en plichten staan opgesomd in onze Grondwet en in een aantal internationale verdragen. Eén essentiële pijler van onze maatschappelijke ordening is de vrijheid van meningsuiting en de daarvan afgeleide persvrijheid. Alles wat ook maar de indruk wekt die vrijheid te beperken, roept bijna allergische reacties op. Dat is begrijpelijk, omdat het recht op meningsuiting zoals dat in de media wordt gematerialiseerd, een belangrijk wapen is in de vrijwaring van de andere basisrechten. Vrijheid van meningsuiting mag weliswaar niet worden beschouwd als een absoluut iets. Het gaat om een vrijheid gericht op iets, op een hogere waarde, op een doel dat we met onze samenleving willen bereiken. Het is precies de taak van de overheid om het bereiken van dat doel te vergemakkelijken en te bevorderen.

Er is nog een tweede gevoeligheid gegroeid, namelijk die van het besef dat de pers niet langer alleen een functie van waakhond of behoeder van de vrije meningsuiting heeft, maar dat ze een macht op zichzelf geworden is. Ze koketteert daar trouwens zelf nogal eens mee, en de term 'de vierde macht' is een cliché geworden. De macht van de pers berust op haar vermogen om rechtstreeks op de geest van de burger in te werken. Het woord van de pers is een gewapend woord, het heeft de kracht om iets af te dwingen, iets op te leggen, zelfs zonder dat de ontvanger van dat woord zich daar ten volle van bewust is.

In een democratie moet macht aan bepaalde formele regels beantwoorden. Niemand kan van zichzelf zeggen dat hij parlementslid is, zonder de eed afgelegd te hebben. Een kolonel kan zijn troepen enkel bevelen omdat hij daartoe de formele macht bezit. Geen enkele rechter kan over mij beslissen, tenzij hij de talloze procedureregels uit het gerechtelijk wetboek volgt. Dit formalisme lijkt soms dor en rigide, maar het is een gemakkelijk toetsbaar criterium om na te gaan of macht verantwoord is. Het is uiteraard niet het enige criterium, maar wel een belangrijk. Indien iets of iemand macht over mij uitoefent zonder formele basis en zonder het respecteren van formele criteria, voel ik mij op willekeurige en zelfs kafkaiaanse wijze bepaald. Trouwens, 'Het Proces' van Kafka is volledig rond die thematiek van willekeurige macht opgebouwd. Macht moet bepaalde regels volgen, omdat diezelfde macht in staat is om mensen te kwetsen, te benadelen, zelfs te doden. Een macht die zich boven die regels verheven voelt, moet zo snel mogelijk verdwijnen of tot de orde geroepen worden, en haar 'slachtoffers' moeten worden beschermd.

Een pers die zich louter als machthebber zonder meester opstelt, kan niet geduld worden, temeer daar ze zich vaak aan formele regels tracht te onttrekken met 'de vrijheid van meningsuiting' als belangrijkste excuus. Een dergelijk gebruik van deze vrijheid druist in tegen de essentie van het begrip zelf en moet dus afgewezen worden. Totale persvrijheid is uit den boze, omdat ze een doel op zichzelf wordt, en dat is een verkeerde perceptie. De pers is enerzijds een zegen voor de democratie, maar anderzijds kan ze diezelfde democratie in gevaar brengen indien ze zich niet houdt aan bepaalde krijtlijnen. Er is niets op aan te merken dat de pers een gewapend woord is, dat ze een machtsfactor in onze samenleving is. Wie macht zegt, zegt ook verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid.

Indien de wetgever er indertijd bewust zijn best voor gedaan heeft om de aansprakelijkheid van de pers zeer beperkt te houden, kan dit alleen volgehouden worden wanneer de pers zich naar haar verantwoordelijkheid gedraagt. Die verantwoordelijkheid is : mee te werken aan een groter maatschappelijk project. Het is perfect mogelijk om die instrumentele functie te verzoenen met een taak van vrije en kritische waakhond, maar als die waakhond ziek wordt en zonder reden naar alles en nog wat begint te bijten, dan is een pijnlijke ingreep onvermijdelijk. De vrijheid van meningsuiting, die door onze voorvaderen met bloed en tranen bevochten werd, mag immers niet misbruikt worden als een dooddoener ter verantwoording van het meest ordinaire kapitalisme.

Ik wil echter geenszins eindigen met een pessimistisch beeld. Onze Vlaamse pers biedt al bij al hoge kwaliteit. Ik hou er tevens aan mijn collega's van

Decaluwe

de democratische partijen te danken. Het parcours van dit voorstel van decreet was lang en met enkele hindernissen tot uiteindelijk het voorstel door de democratische partijen unaniem werd goedgekeurd.

Ik voel me uitermate tevreden en ik dank u persoonlijk, mijnheer de minister. U hebt achter de schermen een belangrijke rol gespeeld. Het is niet evident dat een voorstel van decreet van de oppositie wordt goedgekeurd. Ik dank nog uitdrukkelijk de heren Vandenbossche en Stassen. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, degenen die dit voorstel hebben gevolgd, weten dat er een lange weg werd afgelegd. Het is een goede zaak dat de Raad van State zich hierover duidelijk heeft uitgesproken. Misschien is dat omdat ze nu wel veel tijd heeft gehad dat ze een zeer degelijk advies heeft afgeleverd.

Als er iets belangrijk is aan dit voorstel, dan is het wel het advies van de Raad van State met betrekking tot de bevoegdheid van het parlement, de regeling van het recht van antwoord, van mededeling, enzovoort. Daarover werd klaarheid geschapen. Het betreft een bevoegdheid van het Vlaams Parlement.

Mijnheer de voorzitter, ik had me nooit kunnen inbeelden dat ik hier op de tribune zou staan om een voorstel van de heer Decaluwe te steunen. Het voorstel heeft een lange weg afgelegd. Er is een grandioze en eindeloze ochtendvergadering aan voorafgegaan over het belangenconflict. De Raad van State heeft echter duidelijk gesteld waar de bevoegdheid ligt.

Na overleg met de indieners, en met name met de heer Decaluwe, en minister Keulen werden een aantal technische amendementen ingediend. De sp·a zal dit voorstel goedkeuren. Mijnheer Decaluwe, voor één keer zullen we dat met enthousiasme doen. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer De Cock Heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik sluit me aan bij de woorden van de heer Vandenbossche. Ook de VLD zal dit voorstel steunen. Via de amendementen werden een aantal technische mankementen weggewerkt.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, het is ontroerend te zien dat de eensgezindheid zo groot is. Ook in de commissie was dat het geval. Het komt er nu op aan de zaak zo snel mogelijk te operationaliseren.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, ondertussen is gebleken dat in artikel 3 een technische fout staat. In voorliggende tekst wordt in het artikel verwezen naar andere regelgeving. De verwijzing naar de artikelen is onjuist. Ik stel dan ook voor om een technische correctie goed te keuren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer Decaluwe c.s. houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, wat de invoering betreft van het recht op informatie via radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Aan artikel 2 van het decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten be-

Voorzitter

treffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, in fine toevoegen :

"32° recht van antwoord : het recht om het in artikel 116vicies semel bedoelde verzoek tot kosteloze opname in te dienen ;

33° recht van mededeling : het recht om het in artikel 116tricies bedoelde verzoek tot kosteloze opname in te dienen.".

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In hetzelfde decreet een titel Vsexies invoegen, bestaande uit de artikelen 116vicies tot en met 116tricies quinquies, die luidt als volgt :

"TITEL Vsexies

Artikel 116vicies

Eenieder heeft recht op informatie via radio en televisie.

Artikel 116vicies semel

§ 1. Eenieder heeft ten aanzien van radio en televisie een recht van antwoord dat wordt uitgeoefend zoals bepaald in dit decreet.

§ 2. Onverminderd de andere rechtsmiddelen heeft elke natuurlijke persoon of rechtspersoon wiens rechtmatige belangen, met name aanzien en reputatie, zijn aangetast door een onjuiste bewering tijdens de uitzending van een programma van een omroep, het recht een verzoek tot kosteloze opname van een antwoord in te dienen.

De verzoeker kan het recht van antwoord met betrekking tot verschillende afleveringen van een programma die deel uitmaken van een reeks, in één keer uitoefenen.

Er behoeft evenwel geen antwoord te worden opgenomen wanneer een van de in artikel 116vicies ter, § 1, bedoelde personen vrijwillig een bevredigende rechtzetting heeft aangebracht. Indien de verzoeker deze rechtzetting niet bevredigend acht, kan hij gebruikmaken van zijn recht van antwoord.

§ 3. Indien de persoon bedoeld in § 2 overleden is, komt het recht een verzoek tot kosteloze opname van een antwoord in te dienen, toe aan alle bloedverwanten in de rechte lijn en aan de echtgenoot of, bij ontstentenis, aan de naaste bloedverwanten. Voornoemd recht wordt steeds eenmaal en door de meest gerede onder hen uitgeoefend. Indien de in artikel 116vicies bis bepaalde termijn loopt op de dag van het overlijden van de persoon bedoeld in § 2, beschikken de rechthebbenden slechts over het resterende gedeelte van die termijn.

Artikel 116vicies bis

Het in artikel 116vicies semel bedoelde verzoek wordt schriftelijk gedaan en binnen een termijn van een maand verzonden. De termijn begint te lopen op de dag van de eerste uitzending.

Artikel 116vicies ter

§ 1. Het in artikel 116vicies semel bedoelde verzoek wordt toegezonden aan de hoofdredacteur of de eindredacteur van het programma of aan elke persoon die het antwoord kan laten opnemen.

Op vraag van de verzoeker verstrekt de omroep onmiddellijk de nodige gegevens om de personen bedoeld in het eerste lid te identificeren.

§ 2. Het verzoek bevat op straffe van onontvankelijkheid :

1° alle nauwkeurige inlichtingen op grond waarvan de identiteit van de omroep, het betrokken programma en de informatie waarop het antwoord betrekking heeft, kan worden vastgesteld ;

2° het bewijs dat aan een van de voorwaarden of aan alle voorwaarden van artikel 116vicies semel is voldaan ;

3° voor natuurlijke personen, de identiteit, de woonplaats of verblijfplaats van de verzoeker en voor rechtspersonen, de naam en de zetel van de verzoeker, alsook de hoedanigheid van de persoon die het verzoek ondertekent, voor feitelijke verenigingen, de naam en de vestiging van de verzoeker, evenals de hoedanigheid van de persoon die het verzoek ondertekent ;

4° de handtekening van de verzoeker, of voor rechtspersonen of feitelijke verenigingen, van de persoon die in hun naam handelt ;

Voorzitter

5° het antwoord.

Artikel 116vicies quater

De tekst van het antwoord wordt in dezelfde taal gesteld als de informatie die de aanleiding is geweest tot het verzoek.

Het antwoord moet rechtstreeks verband houden met de informatie die de aanleiding is geweest tot het verzoek.

Het antwoord mag niet beledigend, noch strijdig met de wetten of de goede zeden zijn en mag, tenzij dit strikt noodzakelijk is, geen derde in de zaak betrekken.

Artikel 116vicies quinquies

De duur van het antwoord wordt beperkt tot wat strikt noodzakelijk is om te reageren op de informatie die de aanleiding is geweest tot het verzoek, en moet in ten hoogste drie minuten kunnen worden gelezen of bestaan uit ten hoogste 4.500 typografische tekens.

Artikel 116vicies sexies

§ 1. Het antwoord wordt uiterlijk opgenomen in de eerstvolgende uitzending van het programma na afloop van een termijn van twee vrije dagen, zondagen en feestdagen niet inbegrepen, die ingaat op de dag waarop een van de in artikel 116vicies ter, § 1, bedoelde personen het antwoord ontvangt.

Indien er binnen veertien dagen na de ontvangst van het verzoek geen uitzending gepland is van het programma, dan moet het antwoord binnen deze termijn worden uitgezonden op een voor het publiek toegankelijk uitzenduur.

De verzoeker heeft in geen geval toegang tot de technische installaties die door de omroep worden aangewend.

§ 2. Het antwoord moet in zijn geheel worden opgenomen, zonder tussenvoeging, op dezelfde wijze en in omstandigheden die zoveel mogelijk overeenstemmen met die waarin de informatie die de aanleiding is geweest tot het verzoek, is verspreid.

§ 3. Indien een repliek of een commentaar wordt gegeven op het opgenomen antwoord, kan de persoon die om een recht van antwoord heeft verzocht, overeenkomstig de voorwaarden van dit decreet een nieuw recht van antwoord vorderen.

Artikel 116vicies septies

§ 1. De afwijzing van een verzoek tot kosteloze opname van een antwoord wordt bij een ter post aangetekende brief aan de verzoeker medegedeeld binnen vier dagen te rekenen van de dag waarop een van de in artikel 116vicies ter, § 1, bedoelde personen het antwoord ontvangt en uiterlijk op de dag waarop de opname overeenkomstig artikel 116vicies sexies zou moeten geschieden.

De aangetekende brief bedoeld in het eerste lid vermeldt de nauwkeurige redenen voor de weigering en de bepalingen van dit decreet waaraan niet is voldaan.

§ 2. Een van de in artikel 116vicies ter, § 1, bedoelde personen kan binnen de in § 1 gestelde termijn op dezelfde wijze een tegenvoorstel formuleren.

Indien de verzoeker niet binnen de vijftien dagen op het tegenvoorstel reageert, wordt dit laatste geacht aanvaard te zijn.

De toezending van een tegenvoorstel bij een ter post aangetekende brief schorst de verplichting tot opname van een antwoord totdat de verzoeker het tegenvoorstel afwijst of aanneemt.

§ 3. Het te laat opnemen van een antwoord zonder dat er daarbij overeenkomstig de §§ 1 en 2 een afwijzing of een tegenvoorstel is geweest, geeft recht op vergoeding van de door de rechter vast te stellen geleden schade.

Artikel 116duodetricies

Onverminderd de mogelijkheid waarover de partijen beschikken om het geschil aan een bevoegd orgaan van de sector voor te leggen, behoren alle betwistingen die voortvloeien uit dit decreet tot de uitsluitende bevoegdheid van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die zitting houdt zoals in kort geding.

De verzoeker moet de zaak bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg aanhangig maken binnen één maand te rekenen van de datum waarop het antwoord moest worden opgenomen, van de

Voorzitter

datum waarop de afwijzing van de opname ter kennis is gebracht van de persoon die het verzoekschrift heeft ondertekend, van de datum waarop het tegenvoorstel is afgewezen of van de datum waarop een opname is opgenomen die niet overeenstemt met de bepalingen van dit decreet.

Wanneer de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg beveelt dat een antwoord moet worden opgenomen, beslist hij ten gronde en in laatste aanleg.

Indien het antwoord op de datum van de uitspraak niet is opgenomen, beveelt de rechter de opname ervan binnen de termijn en op de wijze die hij bepaalt, in voorkomend geval, onder verbeurte van een dwangsom.

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan de voorstellen van de partijen inwilligen die tot doel hebben de inhoud van het antwoord aan te passen.

Artikel 116undetricies

De in artikel 116vicies ter, § 1, bedoelde personen bewaren de dragers die de verspreide informatie bevatten, zolang een verzoek tot opname van een recht van antwoord wettelijk kan worden ingediend en, in voorkomend geval, totdat het geschil definitief is beslecht.

De in artikel 116vicies ter, § 1, bedoelde personen bewaren de drager die het recht van antwoord bevat, gedurende dertig dagen te rekenen van de datum waarop het antwoord opgenomen werd en, in voorkomend geval, totdat het geschil definitief is beslecht.

Artikel 116tricies

§ 1. Eenieder heeft ten aanzien van radio en televisie een recht van mededeling dat wordt uitgeoefend zoals bepaald in dit decreet.

§ 2. Onverminderd de andere rechtsmiddelen heeft elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een programma van een omroep als verdachte, beklaagde of beschuldigde bij naam is genoemd, herkenbaar in beeld is gebracht of impliciet is aangewezen, het recht om de kosteloze opname van een recht van mededeling te verzoeken.

Er behoeft evenwel geen mededeling worden opgenomen indien een van de in artikel 116tricies ter, § 1, bedoelde personen vrijwillig een bevredigende mededeling heeft gedaan. Indien de verzoeker deze mededeling niet bevredigend acht, kan hij gebruikmaken van zijn recht van mededeling.

§ 3. Indien de persoon bedoeld in § 2 overleden is, behoort het recht een verzoek tot kosteloze opname van een mededeling in te dienen toe aan alle bloedverwanten in de rechte lijn en aan de echtgenoot of bij ontstentenis, aan de naaste bloedverwanten. Voornoemd recht wordt slechts eenmaal en door de meest gerede onder hen, uitgeoefend. Indien de in artikel 116tricies bis bepaalde termijn loopt op de dag van het overlijden van de persoon bedoeld in § 2, beschikken de rechthebbenden slechts over het resterende gedeelte van die termijn.

Artikel 116tricies semel

De tekst van de mededeling wordt in dezelfde taal gesteld als de informatie die de aanleiding is geweest tot het verzoek en bevat uitsluitend de volgende vermeldingen :

1° de identiteit van de, in artikel 116tricies, § 2, bedoelde persoon ;

2° de verwijzing naar de, in artikel 116tricies, § 2, bedoelde mededeling op grond waarvan het recht van mededeling opvorderbaar is ;

3° de beslissing tot buitenvervolgingstelling of tot vrijspraak van de verzoeker, de datum van de beslissing en het gerecht dat de beslissing heeft gewezen ;

4° het gegeven dat tegen voornoemde beslissing geen verzet, hoger beroep of voorziening in cassatie mogelijk is.

Wanneer de buitenvervolgingstelling verkregen is ten gevolge van het verval van de strafvordering, is er geen recht van mededeling.

Artikel 116tricies bis

Het in artikel 116tricies bedoelde verzoek wordt schriftelijk gedaan en binnen een termijn van drie maanden verzonden, te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing tot buitenvervolgingstelling of tot vrijspraak niet meer vatbaar is voor verzet, hoger beroep of voorziening in cassatie.

Voorzitter

Artikel 116tricies ter

§ 1. Het in artikel 116tricies bedoelde verzoek wordt toegezonden aan de hoofdredacteur of de eindredacteur van het programma of aan elke persoon die het antwoord kan laten opnemen.

Op vraag van de verzoeker verstrekt de omroep onmiddellijk de juiste coördinaten van de persoon bedoeld in het eerste lid.

§ 2. Het verzoek bevat op straffe van onontvankelijkheid :

1° alle nauwkeurige inlichtingen op grond waarvan de identiteit van de omroep, het betrokken programma en de informatie waarop het verzoek tot de opname van het recht van mededeling betrekking heeft, kan worden vastgesteld ;

2° voor natuurlijke personen, de identiteit, de woonplaats of de verblijfplaats van de verzoeker, voor rechtspersonen, de naam en de zetel van de verzoeker, alsook de hoedanigheid van de persoon die het verzoek ondertekent ;

3° de handtekening van de verzoeker of, voor rechtspersonen, van de persoon die in hun naam handelt ;

4° de informatie bedoeld in artikel 116tricies semel.

Het bewijs van de beslissing tot buitenvervolgingstelling of tot vrijspraak, alsmede een verklaring van de rechterlijke overheid waaruit blijkt dat tegen de beslissing geen beroep is ingesteld en zij niet meer vatbaar is voor verzet, hoger beroep of voorzieningen in cassatie, moeten worden bijgevoegd.

§ 3. De mededeling wordt uiterlijk opgenomen in de eerstvolgende uitzending van het programma na afloop van een termijn van twee vrije dagen, zondagen en feestdagen niet inbegrepen, die ingaat op de dag waarop een van de in § 1 bedoelde personen het antwoord ontvangt.

Indien er binnen veertien dagen na de ontvangst van het verzoek geen uitzending gepland is van het programma, dan moet de mededeling binnen deze termijn worden uitgezonden op een voor het publiek toegankelijk uitzenduur.

Artikel 116tricies quater

De termijnen vastgesteld in dit decreet, met uitzondering van die bedoeld in de artikelen 9 en 15, worden berekend overeenkomstig de artikelen 52, eerste lid, 53 en 54 van het Gerechtelijk Wetboek.". Ik stel voor een technische correctie goed te keuren waardoor in dit artikel de artikelen 9 en 15 worden gelezen als de artikelen 116vicies sexies en 116tricies bis. *(Instemming)*

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers en mevrouw Trees Merckx-Van Goey betreffende de opvang en huisvesting van personen die het slachtoffer zijn van partner-gerelateerd/intrafamiliaal thuisgeweld
– 1535 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel, mevrouw Ceysens, de heren Van Duppen en Roegiers en mevrouw Merckx-Van Goey betreffende de opvang en huisvesting van personen die het slachtoffer zijn van partner-gerelateerd/intrafamiliaal thuisgeweld dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

1° de VN-Conventie van 1979 inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen ;

2° de VN-Verklaring van Wenen van 1993 over de mensenrechten en over de uitbanning van geweld tegen vrouwen ;

3° het actieprogramma van de Wereldvrouwenconferentie, gehouden in Peking in 1995 ;

Voorzitter

4° de resolutie van het Europees Parlement van 16 september 1997 over de noodzaak tot het voeren van een Europese campagne voor nultolerantie inzake het geweld op vrouwen ;

5° het besluit nr. 293/2000/EEG van het Europees Parlement en de Raad van 24 januari 2000 tot vaststelling van een communautair actieprogramma (het programma Daphne) betreffende preventieve maatregelen ter bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen ;

6° de normen en aanbevelingen van de deskundigenconferentie van de EU in Wenen van december 1998 over huiselijk geweld en de daarop volgende conferenties van Keulen, Helsinki en Lissabon, in het kader van de Europese campagne 'De Stilte Verbreken' ;

7° de wet van 24 november 1997 strekkende om het geweld tussen partners tegen te gaan ;

8° het decreet van 15 december 1998 houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg ;

9° het protocolakkoord van 26 maart 2001 tussen de federale minister van Justitie, Marc Verwilghen, en de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, Mieke Vogels, houdende de krachtlijnen van de verdere samenwerking op het grensgebied welzijn-justitie ;

10° de uitkomsten van de interministeriële conferentie over een doeltreffend gelijkekansenbeleid, gestart in 2001 ;

11° het nationale actieplan tegen het geweld op vrouwen van vrijdag 11 mei 2001 ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen naar de oorzaken van partner-gerelateerd thuisgeweld. Dat onderzoek moet een effectief preventiebeleid van partner-gerelateerd thuisgeweld ondersteunen ;

2° via de CAW's de gecoördineerde registratie van de aanvragen tot opvang en hulpverlening naar aanleiding van partner-gerelateerd thuisgeweld te bevorderen, zodat het hulpverlenings- en opvangaanbod beter kan worden afgestemd op de vraag ;

3° laagdrempelige vormen van ondersteuning te ontwikkelen waardoor slachtoffers van partner-gerelateerd thuisgeweld onder ambulante begeleiding, binnen de eigen sociale omgeving, zodra zich feiten van geweld voordoen, veiligheid kunnen vinden zonder hun relatie- en familiebanden te doorbreken ;

4° het aanbod aan opvangmogelijkheden te diversifiëren. Naast residentiële opvang in leefgroepen is er behoefte aan studio's en (semi-)zelfstandige woonvoorzieningen met ambulante begeleiding ;

5° bij de verdere uitwerking van een nieuw sociaal huurbesluit, oog te hebben voor een versoepeling van de toegang tot de sociale huisvesting voor slachtoffers van structureel en acuut partner-gerelateerd thuisgeweld ;

6° extra aandacht te besteden aan allochtone vrouwen binnen de voorzieningen voor opvang van slachtoffers van partner-gerelateerd thuisgeweld. Dat vergt samenwerking met tolkendiensten, interculturele bemiddelaars en aandacht voor culturele en religieuze diversiteit in de opvangcentra en bij de psycho-sociale begeleiding ;

7° de mogelijkheid te onderzoeken om een ondersteuningsfonds in het leven te roepen ter verstrekking van laagdrempelige leningen aan slachtoffers van partner-gerelateerd thuisgeweld die een nieuwe gezinswoning betrekken ;

8° in overleg met de federale regering een regeling uit te werken die het mogelijk maakt de dader van partner-gerelateerd thuisgeweld gedwongen uit huis te plaatsen en een contactverbod op te leggen, op straffe van strafrechtelijke vervolging. Die maatregel moet gepaard gaan met een aangepast begeleidingsaanbod voor zowel het slachtoffer als de dader.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw van Kessel, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Voorzitter

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, dit voorstel is ingediend namens alle democratische fracties. We willen meer doen dan de aandacht vestigen op het probleem, wat anderen al geregeld doen. We willen erg nadrukkelijk aangeven wat we op basis van de Vlaamse bevoegdheden kunnen ondernemen. De opsomming van vragen aan de Vlaamse regering is lang. Tijdens de commissiebesprekingen is de minister op de meeste van onze vragen ingegaan. We hebben de minister ook gevraagd om bij de opmaak van de begroting voor 2004 rekening te houden met de huidige slachtoffers, maar ook te kiezen voor een preventiebeleid. We zijn tevreden over het bereikte resultaat.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERZOEKSCHRIFT over het omgaan met ADHD
– 1694 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het verzoekschrift over het omgaan met ADHD.

Mevrouw Becq, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van den Heuvel, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? *(Instemming)*

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFTEN over de sluiting en de reconversie van de Antwerpse luchthaven
– 1762 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie over de verzoekschriften over de sluiting en de reconversie van de Antwerpse luchthaven.

De heer Caluwé, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Helsen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? *(Instemming)*

Ik zal de verzoekers hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT over een koppeling van de financiering van onderwijsinstellingen aan de slaagcijfers
– 1771 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het verzoekschrift over een koppeling van de financiering van onderwijsinstellingen aan de slaagcijfers.

De heer Ramon, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Martens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? *(Instemming)*

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT over de zorgverzekering
– 1772 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het verzoekschrift over de zorgverzekering.

Mevrouw Becq, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw De Schepper, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? *(Instemming)*

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT over de reglementering van de modelluchtvaart
– 1776 (2002-2003) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening over het verzoekschrift over de reglementering van de modelluchtvaart.

Mevrouw Guns, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van den Eynde, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? *(Instemming)*

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren André Moreau, Gilbert Vanleenhove, André Van Nieuwkerke, Frans Ramon, Dirk De Cock en Kris Van Dijck betreffende de hygiëne in schoolkeukens en de kwaliteit van schoolmaaltijden
– 1630 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Moreau, Vanleenhove, Van Nieuwkerke, Ramon, De Cock en Van Dijck betreffende de hygiëne in schoolkeukens en de kwaliteit van schoolmaaltijden dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– overwegende :

1° dat er binnen de allochtone gemeenschap een groeiende vraag is naar islamitisch godsdiensonderricht ;

2° dat er een onevenwicht is in het islamitisch godsdienstaanbod over de onderwijsnetten ;

3° dat integratie een gedeelde verantwoordelijkheid is, ook in het onderwijs ;

4° dat de organisatie van islamitisch godsdienstonderricht de vraag naar afzonderlijke islamscholen vermindert ;

5° dat met islamonderricht in enkele vrije scholen in Vlaanderen positieve ervaringen werden opgedaan ;

6° dat in Vlaanderen in het curriculum van de opleiding tot leraar basisonderwijs nergens het vak 'islamitisch godsdienstonderricht' is opgenomen ;

7° dat in Vlaanderen er slechts één opleiding tot leraar secundair onderwijs groep 1 'islamitisch godsdienstonderricht' wordt aangeboden ;

8° dat er een tekort is aan leerkrachten 'islamitisch godsdienstonderricht' ;

9° dat er in Vlaanderen geen universitaire academische opleiding islamitische godsdienstwetenschappen is ;

Voorzitter

10° dat, in internationaal perspectief, er zich een groeiende vraag naar islamonderricht ingebed in de cultuur van het land manifesteert, en er zich verschillende educatieve initiatieven in verband met de islamitische godsdienst en het onderricht ervan ontwikkelen in het hoger onderwijs ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° stimuleringsmaatregelen te nemen voor meer islamonderricht in scholen van het vrije onderwijsnet ;

2° via stimuleringsprojecten naar allochtone leerlingen de instroom in de lerarenopleiding te verhogen ;

3° meer aandacht te hebben voor religieuze en culturele diversiteit binnen de lerarenopleiding en nascholing ;

4° de koepels en inrichtende machten uit te nodigen tot het geven van een positief signaal aan hun directies om allochtone leerkrachten aan te werven ;

5° te zorgen voor meer en beter opgeleide islamleerkrachten, door onder meer :

a) het vak islamitisch godsdienstonderricht in meer lerarenopleidingen basisonderwijs en secundair onderwijs groep 1 op te nemen, zodat een voldoende aanbod is verzekerd ;

b) het ontwikkelen van goed lesmateriaal om het islamitisch godsdienstonderricht te ondersteunen ;

c) de oprichting van een faculteit islamitische godsdienstwetenschappen in Vlaanderen.De bespreking is geopend.

De heer Callens, verslaggever, heeft het woord.

De heer Karlos Callens, verslaggever *(Op de tribune) :* Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het voorstel van resolutie is ontstaan na een vraag om uitleg aan de minister van Onderwijs over de kwaliteit van de voeding op school. De aanleiding voor de vraag was een enquête uit TestAankoop, waaruit bleek dat 60 percent van de menu's op school te vetrijk waren. Op het vlak van de hygiëne was de situatie ook niet al te rooskleurig.

De indieners stellen aan de Vlaamse regering voor om voor de 500.000 leerlingen, die op school hun hoofdmaaltijd gebruiken, de volgende stappen te ondernemen. Ten eerste moet de kwaliteit van de schoolkeukens in kaart worden gebracht. Ten tweede moet er bij de federale overheid op worden aangedrongen de controle te versterken. Ten derde moeten de directeurs van de scholen ertoe worden aangespoord aandacht te besteden aan de hygiëne en een evenwichtige voeding op school. Ten slotte moet worden nagegaan hoe een betere controle op de kwaliteit van de maaltijden kan worden gerealiseerd.

Wij hopen dat het hele parlement de bezorgdheid van de indieners dient. De positieve klanken die in de commissie van mevrouw Dillen, mevrouw Hermans, de heren Ramon, Martens en Van Nieuwkerke te horen waren, mogen zeker verder doorklinken. *(Applaus)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 15.51 uur.*